

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

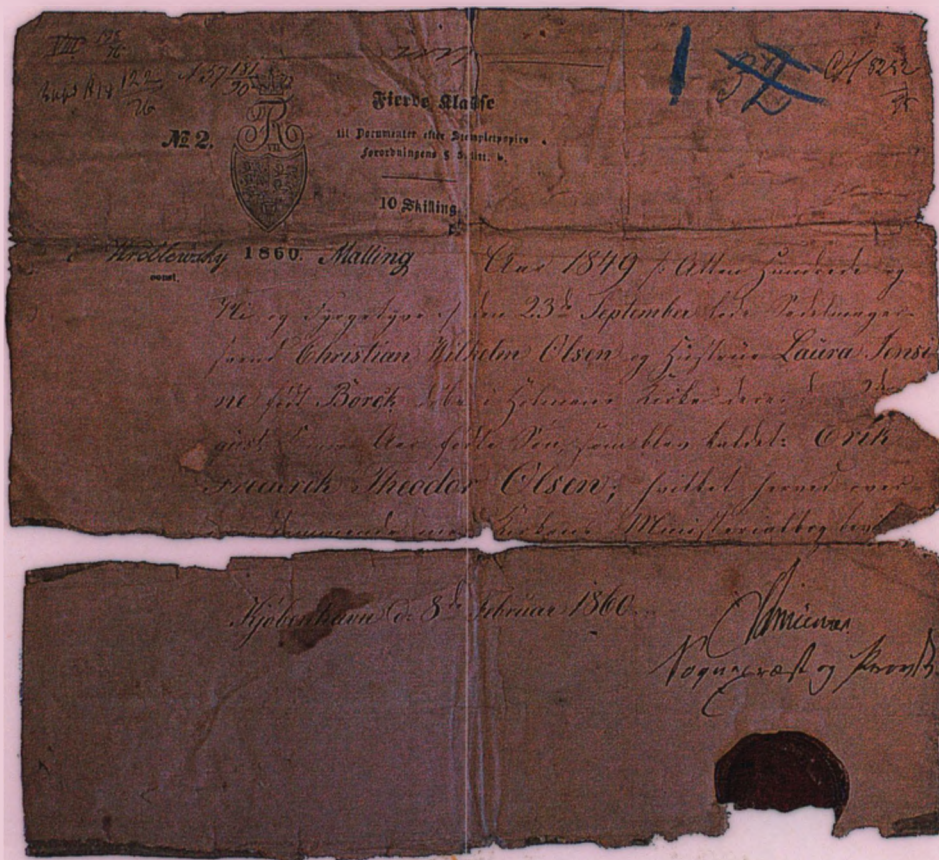
Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Peder Borch

hans forfædre og efterkommere

1590 - 1945

Fortalt af Helmuth Rasbøl

Peder Borch

hans forfædre og efterkommere

1590 - 1945

Peder Borch

©Helmuth Rasbøl, 1999.
Sat med Baskerville 14 pkt.
Printet i 15 hæfter beregnet
til efterkommere af slægten,
samt til enkelte arkiver.

Forord

Siden min tidligste ungdom har jeg interesseret mig for mine forfædre.

Omkring 1988 besluttede jeg, at nu skulle det være alvor med at komme i gang med slægtsforskningen. Som nybegynder ville jeg vælge noget nemt, og da min tipoldemor hed Borch, var det en nærliggende tanke at; "det navn må være let, at finde i kirkebøgerne, desuden havde jeg min oldefars dåbsattest, med alle de oplysninger man har brug for til at gå videre, men sådan gik det ikke.

Min tipoldemor, og hendes søskende fandt jeg rimelig hurtigt, men så blev det svært, hvor var hendes far Peter Borch og mor Kirstine Marie Møller født ?

Man kunne regne fødselsåret ud efter begravelsesprotokollens opgivelse af alder, og i ca. 4 år gennemgik jeg alle kirkebøger i de københavnske sogne, uden at finde spor af deres fødsel.

I sommeren 1992 klagede jeg min nød til min nabo Poul Brodersen, der underviser i slægtsforskning her i Tølløse, og han gav mig det råd, at skrive til en Hr. Aschenfeldt i Jylland, idet han havde samlet et betydeligt materiale om slægten Borch. Jeg skrev til Jylland, og nogle uger efter kom der brev fra skifteretten i Varde, at Hr. Aschenfeldt var død allerede i oktober 1991; men retsassessor Theut fra skifteretten, var så venlig at give mig en ny adresse, som jeg kunne skrive til.

Nu kom den store hjælp. Hr. Holger Hertzum-Larsen fra Lemvig fik sat gang i sagen, fra hans store samling af materiale om Borch, sendte han mig et uddrag fra en artikel, skrevet af Pastor Anders Malling i "Kirkehistorisk Samling 1967." I denne artikel fortæller Malling om et originalmanuskript, han havde lånt af skræddermester Gunner Eugen Hein-Nielsen.

Et besøg på "Institut for dansk Kirkehistorie's" kontor i Købmagergade gav intet resultat, man kunne ikke finde omtalte manuskript, og efter endnu to forgæves besøg i løbet af 1993 opgav jeg. Hvad skulle jeg nu ?

I telefonbogen for København var der heldigvis kun een med

navnet Hein-Nielsen, nemlig luftkaptajn Claus Hein-Nielsen i Smørum. Jeg skrev til ham og fik kort efter en opringning fra en glad og interesseret Claus, der startede samtalen med at forkynde, at hans familie nu var blevet større, underforstået han og jeg var i familie med hinanden, det blev til flere samtaler, og en dag fik jeg lov til at låne hans afdøde slægtnings håndskrevne notater om familien; men det oprindelige manuskript, med over hundrede salmer, skrevet af Peter Borch, var i 1966 blevet afleveret til "Institut for dansk Kirkehistorie" og det er, som allerede nævnt, ikke til at finde her, hvad man i høj grad må beklage, idet manuskriptet netop blev overgivet til instituttet for at blive bevaret for eftertiden. Men igang kom jeg, og her er resultatet.

Nogle praktiske oplysninger:

Hvor en person første gang er nævnt i teksten, er navnet efterfulgt af en parentes samt RIN og et tal. Det er det record identification number, med hvilket personen er indkodet i computeren. The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints slægtsforsknings program kaldet PAF, har vist sig at være en særdeles god hjælp; ja, man kan godt sige uundværligt.

Hvor der er anvendt kursiv, markerer det citater af nyere dato, til forskel for gamle dokumenter, afskrifter af Kirkebøger og lignende, hvor det står skrevet med **Old English Text**, der tilnærmelsesvis skal markere, det gamle gotiske.

Bagest i hæftet findes tre lister, een med de nævnte personer i alfabetisk orden og een med RIN, samt en fortegnelse over kilder, der er brugt. Det vil således altid være muligt at finde en ønsket person og dennes tilhørsforhold. I teksten er desuden med mellemrum indsat pedigree overview, hvor de direkte aner er opført med deres RIN.

Tølløse
Helmuth Rasböl

Peter Borch (RIN 284) *1787 †1844

Peters fødsel var en ulykkelig begivenhed, dels fordi hans mor, Else Marie Borch (RIN 129) døde umiddelbar efter forløsningen og dels, at hun var ugift. Det var på den tid forargeligt, at ugifte piger fødte børn, og da hun tilmed var datter af en anset sognepræst i Grejs menighed, var det med til at gøre det ekstra uhørt. Hendes forældre var døde en halv snes år tidligere og undgik således at opleve "skammen." I Grejs Kirkebog omtales begivenheden sådan:

Den 26. April 1787 blev et uægte Barn døbt i Grejs Kirke og kaldet Peter, frembaaren af min Kone.

Fadderne vare Hr. Hansens Hustrue af Grejs Mølle, Hr. Jessen fra Aggersbøl, Hr. Landmaaler Storm, min Søn Knud Bisted og Møns. Svartar af Grejs Præstegaard.

Moderen var Else Marie Borch af Grejs, der før sin Bornefødsel ey havde aabenbaret nogen Bornefader; og som hun døde, saa snart hun var bleven forløst, kunde ved Børnets Daab ey derom nogen Efterretning have. Samme Dag blev Else Marie Borch begravet og hendes Alder var 26 Aar.

Konen, der bar barnet, hed Anna Knudsdatter Storm og var gift med sognepræsten hr. Bisted.

Aage Hein-Nielsen (RIN 2802), der var et oldebarn af Peder Borch, har skrevet følgende kommentar i sin slægtsbog.

Citat:

Else Marie Borch siges at være kommet ud som Kammerjomfru efter Forældrenes Død. Den almindelige Mening i Sognet og hos Peter Borchs Efterkommere giver følgende Forklaring: "Pastor Bisted har udtrykt sig velovervejet, ikke desto mindre vidste de vel, at Faderen var en Etatsraad Gram, der var gift." Dette Rygte har levende optaget Familie og Efterkommere.

Citat slut.

Nu kan man ikke bygge sin slægtsforskning på formodninger, hvor stærke de end kan forekomme, og i denne sag er der kun to, der med sikkerhed kender løsningen, og Else Marie tog sin hemmelighed med sig i graven. Hvad angår faderen, har han nok åndet lettet op, og siden holdt mund. Derfor må vi lade Peters far være ukendt for tid og evighed, han kom derfor til at bære sin moders efternavn Borch.

Men hvem var så Peters forfædre på hans mødrende side? For at begynde med Peters ældste stamfædre, som det har været mig muligt at finde, skal man tilbage, til slutningen af 1500 tallet.

De ældste slægtnavne fra den tid er: Ellinger, Teting og Curtz og ved at besøge Frederiksberg Biblioteks Læsesal kan man findes disse navne i følgende kilder: "Allgemeine Deutsche Biographie" og "Norsk Slegtshistorisk Tidsskrift."

I sidst nævnte har Felix H. Tschudi skrevet en artikel, om den gren af slægten Ellinger, der kom til Norge; jeg har tilladt mig at gengive nogle uddrag af den del af historien, der har relation til vor slægt; men med mine egne rettelser og tilføjelser, idet et besøg på Husum arkiv i Slesvig gav en del nye oplysninger og rettelser af væsentlig betydning.

Otmar Ellinger (RIN 1966) ~ **Margrethe Teting** (RIN 1967)

Tschudi skriver, at Otmar Ellinger muligvis var født i Westfalen, det er ikke rigtigt. Der står nemlig i "Bürgerrollen Kreiss Husum Slesvig," den 6. juni 1617 at: "**Otmar Ellinger aus Eisleben in Thüringen, verheiratet mit Knudt Teting** (RIN 2538) **seiner Tochter Margrethe, usw**"

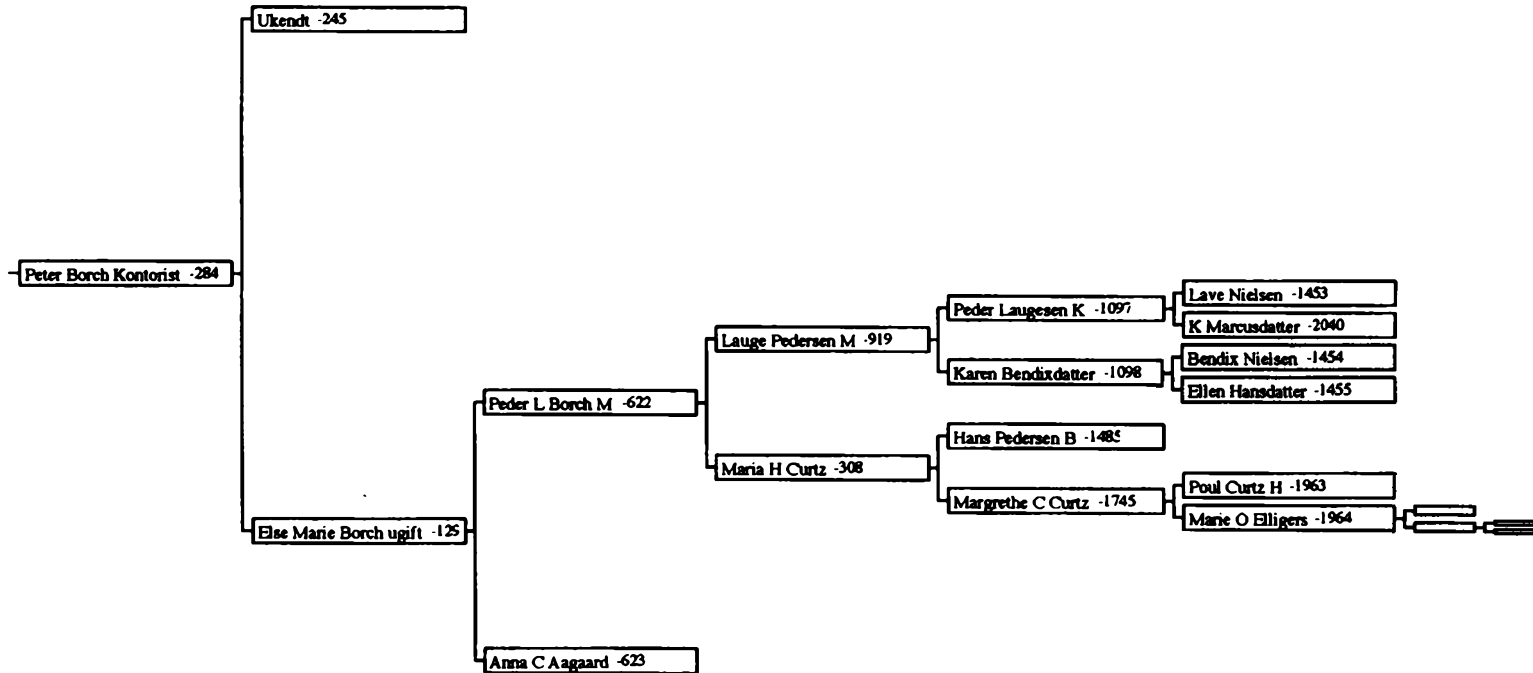
Ellinger, der i øvrigt var læge, ved ikke rigtig om han vil søge borgerskab i Husum, idet han om kort tid vil rejse hjem til Eisleben i Sachen-Anhalt; men måske, når han vender tilbage, vil han overveje at ansøge om borgerskab.

Denne optegnelse giver jo en del nye oplysninger: For det første, at Otmar er fra Sachen-Anhalt tæt på grænsen til

Pedigree Overview for:

Peter Borch Kontorist -284

Apr 1787

Thüringen og ikke Westfalen, som Tschudi skriver, for det andet, at han var gift med Margrethe allerede i 1617.

For at uddybe beviset, besøgte jeg universitetet i Leipzig, thi hvis Ellinger var læge, måtte han have studeret.

I universitetets matrikel for årene 1559 til 1809, står han da også ganske rigtigt opført således: *“Ottomar Ellinger fra Islebien betalt 10,5 gr. i året 1606 i indskrivnings gebyr”*.

Hvornår Ellinger er født kendes ikke; men et kvalificeret gæt må lyde på ca. 1590, for han er vel ca. 16-17 år, når han begynder at studere.

I samme bog er der indskrevet 4 personer med navnet Ellinger, fra Eisleben, nemlig Nicolai i 1595, Christopher i 1600, vores Ottomar i 1606 og John. i 1623.

Det kan udmærket godt være brødre eller fætre, men af samme slægt, må de sikkert være.

Fra omegnen af Leipzig er der 13 personer med navnet Ellinger indskrevet på universitet inden for 45 år.

I *“Algemeine Deutsche Biographie”* findes en læge med navnet Ellinger, om ham står der:

Andreas Ellinger Læge blev født i 1526 i Thüringen i det sydøstlige Tyskland, han blev Student i Leipzig og begyndte at studere Medicin. I Aaret 1557 fik han doktorgrad i Medicin. I 1559 blev han honoreret Professor i Byen Jena, han døde 12. Marts 1582.

Med lidt god vilje kunne det godt antages, at Andreas var bedstefar til Otmar; men det er gætteeri.

Felix Tschudi skriver om slægten Teting, citat:

“Om Margrethe Teting fortæller hendes svigersøn Johannes Wulff, min Faders Moder er ogsaa født udi Husum, (Slesvig) som hed Ellen (RIN 2539), Knud Tetings Datter, hvilken var fød af Erlig oc Ecte Forældre i 1584.”

Han siger dermed, at Ellen og Margarete begge er født i Husum, og som vi allerede har hørt af Knud Teting. Desværre

begynder kirkebogen først i 1606, derfor fandt jeg hverken Ellens eller Margrethes dåb. Og med hensyn til vielserne, blev de først registreret i 1630, så der er heller ikke noget at hente; men alligevel giver nøjere studier af kirkebogen og andre arkivalier et klart billede af, at Ellen og Margrethe er søskende, hvilke kan ses at et "overview" for Sophie og Anna Wulff.

Slægten Teting eller Knutzen er en meget gammel slægt i Husum. Allerede i 1496 finder man en magister Johann Teting sognepræst i Husum og Mildstedt og Dompfarrer zu Sleswig.

Senere ses en magister Nicolaus Knutzen, der var præst i 47 år fra 1564 til den 15. Juli 1611 hvor han begravnes 77 år gammel. De blev skiftevis kaldt Teting og Knutzen.

Problemet med navnet Teting og Knutzen, der ofte bruges i flæng, fandt jeg løsningen på i en ordbog for det frisiske sprog. Der står:

"Knutzen ist Patronymikon, Teting eine nordfriesiske Form des Patronymikons, das hier schon als Familienname gebraucht wird."

Så der er altså ikke noget forkert i, at begge navne bruges om samme person.

Knut Teting (RIN 2538) ~ Ode Knudsdatter (RIN 2577)

1. Ellen (RIN 2539) født ca. 1584 ~ Johan Wulff (RIN 2552)

2. Margrethe (RIN 1967) ~ Otmar Ellinger (RIN 1966)

3. Nicolaus (RIN 2540) født 1590.

4. Titus (RIN 2541) Præst på øen Pelworm fra 1617 til 1629.

5. Anneke (RIN 2553)

Om Nicolaus er der en længere historie i "Dansk Biografisk Leksikon," som jeg vil vise et kort uddrag af:

"Nicolaus Teting fra Husum havde efter Studierne i Leiden nedsat sig som Læge i Flensburg, hvor han indgik i et Venskab med Byskriveren Hartvig Lohmann.

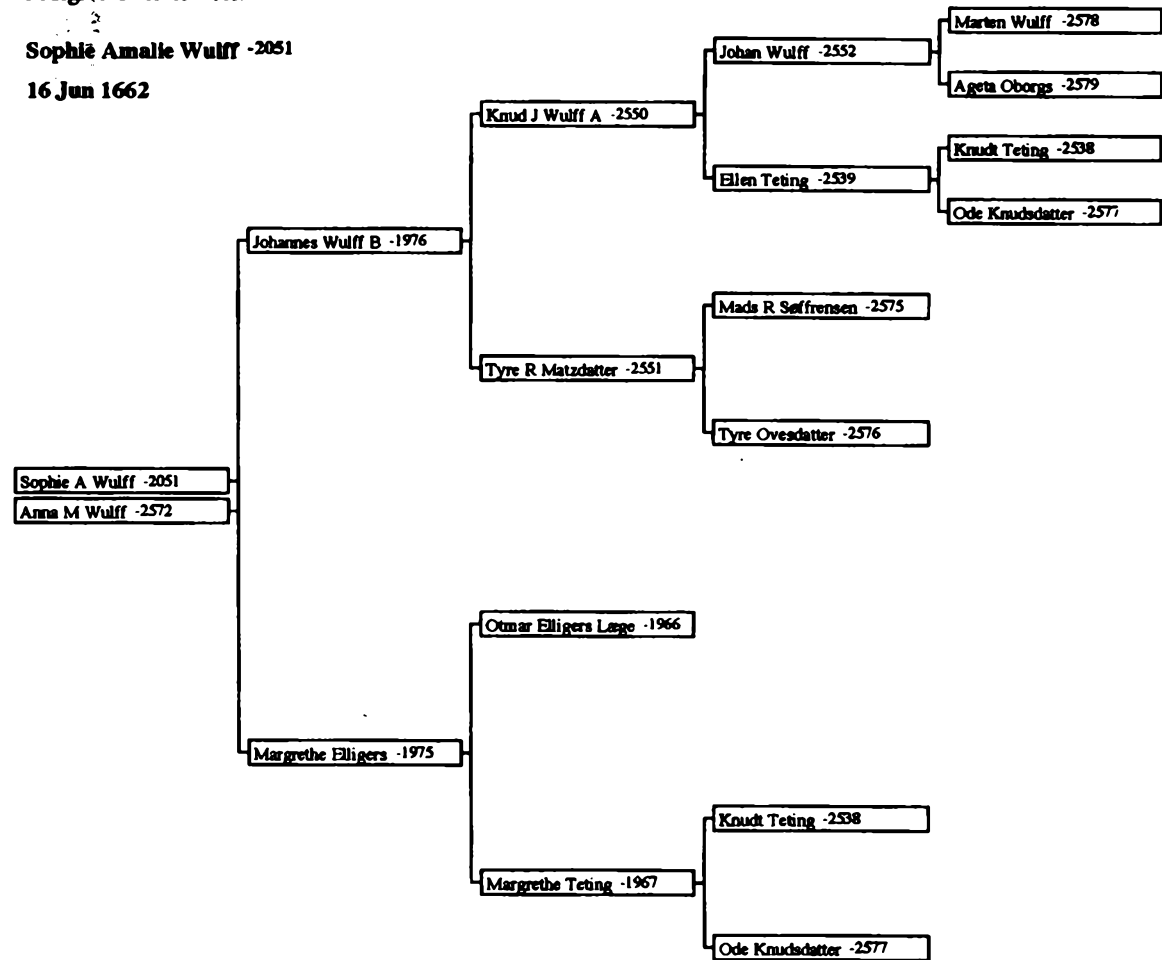
De to mænd var paavirket af den Arnd'ske Religiøsitet, vel ogsaa af de frikirkelige Bevægelser, som Teting havde stiftet Bekendskab med i Holland. Det kom snart til et Sammenstød mellem dem og den flensborgske Præst Habakuk, en hidsig Sporhund, naar det gjaldt Kætteri.

Efter en skriftlig Fejde med de husumske og flensborgske Præster og Striden havde varet i nogen Tid, paalagde Hertug

Pedigree Overview for:

Sophie Amalie Wulff -2051

16 Jun 1662

Frederik af Gottorp i 1624 separatisterne enten, at tilbagekalde deres Lærdomme eller forlade Landet. Da Nicolaus og Lohmann ikke kunne bekvemme sig til Tilbagekaldelse, eller afsværgede deres Lære, blev de landsforviste ved et gottorpsk Mandat af 1624, og drog til Hamburg.

Nicolaus var en ejendommelig Repræsentant for de trosglødende, frireligiøse Retninger i det 17. Aarhundrede kaldet Rosenkreutzerne.”

Men tilbage til Otmar Ellinger, Margrethe Teting og Husum kirkebog, for her står deres første barns dåb opført således:

Den 18. Februar 1620 Otmar Ellinger in der Poggenburg eine Tochter getauft Catharine.

Test: Minister Ente in Peltworm, Anna Henrici Schmits Frau, Nicolai Knutzen's Frau von Flensburg.

Nicolai Knutzen må være, den omtalte Rosenkreutzer Nicolaus Teting, Margrethes broder.

Året efter døbes der endnu et barn:

Post. 15 Trinitatis den 9. September 1621 getauft Dr. Othomani Ellinger eine Tochter Anna. Test: Henric Schmitt, Ida Nikels, Marie Niemandts.

I samme bog, den 4. januar 1622 står: **“Othmar Ellinger auf der Poggenburg zu Rödemis”**, denne gang som fadder til Margrethe, en datter af Peter Carstensen og Marie.

Det fortæller os, at Ellinger har boet lidt syd for Husum i forstaden Rödemis, Poggenburg er antagelig navnet på et gods eller en større gård.

Der bliver ikke født flere af familien Ellingers børn i Husum, så man må formode, at familien rejser fra byen efter 1622, idet datteren Margrethe blev født i Hamburg i 1631; men mellem disse årstal blev født Justina, hvis fødselsdato og sted er ukendt.

Årsagen til at familien rejser så meget rundt, kan der ikke siges noget sikkert om, det kunne være Otmars stilling som læge, der

var årsagen; men det kunne også skyldes, den religiøse uro, som Luther skabte med reformationen, her må vi huske, at Otmar jo kom fra Luthers fødeby Eisleben, og han kan have været præget af reformationstanken.

I Årene 1627 til 1645 kom der mange protestanter som flygtninge fra Slesvig og Holstein; men også fra Thüringen og Sachsen. Alle disse flygtninge fandt, hos Kong Christian den 4. hjælp, og bosatte sig i København og andre store byer i Danmark.

I København blev disse indvandrere grundstammen for Sct. Petri Kirkes menighed.

Religionskrigen fordrev blandt flere andre 20 guldsmede fra Stettin, Köln, Magdeburg og Wolffenbüttel. Måske var det grunden til, at Poul Kurtz dukker op i København, som hofjuveler og guldsmed, hos de danske Konger Frederik 3 og Christian 5.

Men også buntmageren Hans Sebolt (RIN 1980) var blandt de flygtninge, der slog sig ned i hovedstaden, han giftede sig senere med en af Ellingers døtre.

Det kan udmærket tænkes at grunden til, at Ellingers datter Margrethe blev kammerjomfru hos Dronning Sophie Amalie, var hendes tyske oprindelse. Dronningen kom fra Braunschweig-Lüneburg og dr. Otmar Ellinger fra Sachsen-Anhalt. Iøvrigt var Dronningen senere fadder, til et af Margrethes børn.

Lad os se en oversigt, der fortæller lidt om børnene og deres ægteskaber:

1. Catarina Ellinger (RIN 1983) *februar 1620 †april 1679
København ~1660 med Melchior Seiler (RIN 1984)
2. Anne Ellinger (RIN 1977) *september 1621
~11. oktober 1657 i Oslo, Norge med toldbetjent
Frederik Davidsen Varberg (RIN 1978)
3. Justina Ellinger (RIN 1979) †1708
~ 1. oktober 1664 med buntmager Hans Sebolt (RIN 1980)
4. Margrethe Ellinger (RIN 1975) *marts 1631 †1708
~1660 med Johannes Wulff bryghusskriver (RIN 1976)

5. Otmar Ellinger I (RIN 1986) *sep. 1633 †dec. 1679
~ 1660 med Teuntje van Walscappel (RIN 1987)
6. Helene Ellinger (RIN 1950) *1634 †1681
~ 1660 med Jens Ibsen vinhandler (RIN 1990).
7. Marie Ellinger (RIN 1964) *1635 †1695
~ 1663 Povel Kurtz hofguldsmed (RIN 1963).
8. Christine Ellinger (RIN 1989) †1675
~ 19. januar 1669 med Jørgen Goltsmid (RIN 1991).

Navnet Ellinger er blevet stavet på mange måder, op til 5 - 6 forskellige variationer findes i kirkebøger og lignende offentlige papirer. Jeg har dog bestræbt mig på, at holde mig til een bestemt stavning af navnet, ikke fordi noget tyder på, den er mere rigtig; men fordi det gør det nemmere, at finde personen.

Som det fremgår af oversigten bliver alle Ellingers 8 børn gift, og næsten alle ægteskabernes historie er spændende læsning, derfor må det være interessant, for efterkommere, at høre om disse ægteskaber.

1. barn Catharina Otmarsdatter Ellinger

blev født i Poggenburg zur Rödemis i Husum og døbt den 18. februar 1620. Catharina blev gift omkring 1660 med en ældre enkemand og borger i København, som kaldtes Melchior Seiler, en hollænder som rimeligvis har befattet sig med import eller produktion af teglsten og derfor benævnelsen Seiler eller Ziegler. I 1659 kaldes han "**Melchior Segeller ved Stranden.**" Han ejede blandt andet et hus i Kirkestræde matr. 200, hvor svogeren vinhandleren Jens Ibsen boede tilleje.

Melchior og Catharinas Ægteskab forbliver barnløst, hvilket dokumenteres, af deres testamente, da dette konfirmeres den 6. marts 1665, nævnes det at Melchior havde været gift før og efterlader sig to børnebørn i Holland.

Ægteskabet er ikke af lang varighed, for allerede den 1. oktober 1667 gives der bevilling til at enken Catharina kan blive viet til renteskriver Peder Madtzen (RIN 1985). I testamentet af 20. januar 1674, står ingen børn anført, så også dette ægteskabet formodes at have været barnløst; men Catharina var allerede ved sit første ægteskab en gammel pige.

Catharina blev begravet den 20. april 1679 i Sct. Petri Kirke, det gamle Kapel med alle klokkers ringen, og ved denne begivenhed kaldtes hun Elgers ligesom søster Justina.

2. barn Anne Otmarsdatter Ellinger

hun blev også født i Poggenburg zur Rödemis i Husum og døbt den 9. september 1621. Hun bosatte sig i Norge, hvor hun blev gift i Oslo den 11. oktober 1657 med Frederik Davidsen Varberg, han var på det tidspunkt toldbetjent; men avancerede og endte som kgl. foged i Gudbrandsdalen til sin død i 1669.

Som enke boede Anne på Isum i Fron og skænkede et stort maleri af korsfæstelsen til Kirken. Under maleriet står der på rammen:

“Sin hierte allerhieriste salige Fader og salige Mland til ære og i hukommelse af Anna Ellinger. Anno 1680.”

på rammen over maleriet står følgende vers:

**Døden kan wel kroppen døde
Dyden lewer dog igien
Chi det kand ey leggis øde
Som er skabt til Himmelen.**

**Otnar Ellinger begratwen
Er vel jorden Kroppen tog,
Dyden hvormed Hand begatwen
waar i Livet lewer dog.
Døde Anno 1675**

Dette billede af korsfæstelsen skænkede Anna Ellinger til Fron Kirke i Norge, til minde om sin salige fader, Otmar Ellinger og sin salige mand Frederik Davidsen.

Den der salig som ved Døden
Sødelig er søwen hen
Oc saa blewen giæstebøden
At GUD self til Himmelen

Fredrich Davidson har lewet
Her i wærden Christelig,
Derfor er Hand ocsaa bletwet
Efter Liwet Engleliig.

Døde Anno 1669

Bemærk: Anna skriver navnet Ellinger, i de omtalte vers på 2 måder, det viser, at familien ikke tog stavningen særlig højtideligt.

Maleriet fandtes endnu i Kirken i 1870, men er nu på folkemuseet i Bygdø. Malerier var på den tid ikke hver mands eje og selv om fogedenken på Isum var velstillet, så skal der noget til, at hun har bestilt et maleri, for at forære det til kirken.

Ægteparret havde flere børn, deres første barn blev døbt i Oslo den 30. juli 1658 og kaldet Corfitz, antagelig opkaldt efter Corfitz Ulfeldt, der netop i dette år var kommet til hæder og værdighed efter hans indsats i forbindelsen med freden i Roskilde.

3. barn Justina Otmardatter Ellinger.

om Justina fortælles, at hun blev gift 1. gang i København den 1. oktober 1664 med enkemand og buntmager Hans Seebolt, der var indvandret fra Schlesien. Seebolt var gift 1. gang i 1637 med Alhed Boldewin fra Enneburg. Det var en ældre mand, Justina giftede sig med; men sikkert en meget anset mand, for han var medlem af de 32 mænds råd i staden København. Han ejede huset i Kirkestræde matr. 25 fra 1642 til 1668. De var dog kun gift i 3 år, så døde Seebolt og blev begravet den 3. september 1667 i Sct. Petri Kirke.

I dette ægteskab fødtes datteren Dorthe Margrethe Seebolt, der ganske ung blev gift med inspektør ved toldkammeret i Helsingør, Frederik Meyer.

Justina er ikke enke ret længe, allerede den 13. maj 1668 forligger der bevilling til ægteskab *“uden forudgaaende Trolovelse”* med en Jacob Poulsen, de vies i hjemmet den 13. august. Ægteskabet forblev barnløst. Den 5. januar 1670 opretter de testamente, underskrevet af hendes to svogre, bryghusskriver Johannes Wolff og renteskriver Peder Madzen; men da testamentet skal konfirmeres den 17. februar, er Jacob Poulsen allerede død, han blev begravet den 14. februar 1670 i Sct. Petri Kirke, *“In Alte Capelle, die grossen Lichter brant”* og der blev betalt for alle klokker, så det var en standsmæssig begravelse. Denne gang bliver Justina kaldt for Elgers i de officielle papirer.

Nogen tid efter gifter Justina sig for 3. gang, og den udvalgte hedder Henrik Lüders (RIN 1982); men også han dør før Justina.

I 1708 døde Justine efterladende sig en datter af 1. ægteskab ved navn Dorte Margrethe Seebolt.

4. barn Margrethe Otmarsdatter Ellinger blev født i Hamburg den 27. marts 1631 og døde på Ørbækslund på Fyn den 5. maj 1708.

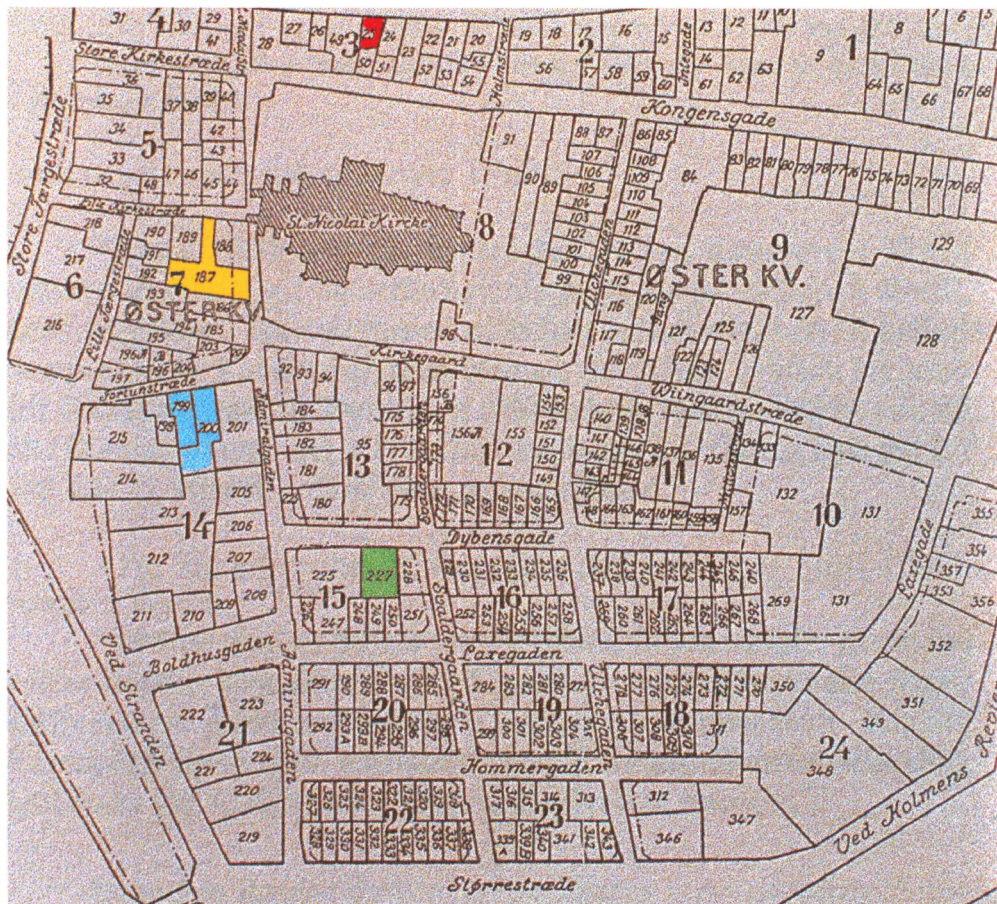
I 1654, og indtil hun blev gift, var hun kammerjomfru hos Kong Frederik 3. Dronning, Sophie Amalie, som forøvrigt senere står fadder til hendes datter.

Det er tænkeligt, at Margrethe ved hoffet, har truffet den mand, hun senere bliver gift med, idet hendes tilkommende ægtefælle gjorde tjeneste ved hoffet fra 1654 til 1659.

Den 28. september 1660 vies hun til bryghusskriver Johannes Wulff, som var født i Nyborg den 1. maj 1635, søn af apoteker og rådmand Knud Wulff (RIN 2550) og Tyre Matzdatter Raffn (RIN 2551). Knud Wulff var med på Rigsdagen i København og underskrev souverainnitetacten på borgerskabets vegne.

Johannes Wulff kom fra det bedre borgerskab, som netop på den tid, var begyndt at gøre sig gældende. Han køber en ejendom matr. 184 i Købmager kvarter den 30. august 1672 af rigskansler Holger Vind. Huset lå mellem Store Regnegade og Grønnegade i Diderich Badschers Gang. Wulff døde allerede i

Kortskitse over Nicolaj Plads, som den så ud omkring 1650.

I dette kvarter boede blandt andre:

Hans Sebolt og Justine Ellinger, matr. 25 mærket rød.

Johannes Wulff og Margrethe Ellinger matr. 227, mærket grøn.

Jens Ibsen og Helene Ellinger matr. 200+199, mærket tyrkis.

Melchior Seilers og Catarine Ellinger matr. 200, mærket tyrkis.

Povel Curtz og Marie Ellinger matr. 187, mærket gul.

1673, og havde da titel af admiralitetsassessor. Margrethe sælger omtalte hus den 12. maj 1679 til Prins Georg af Danmark og Norge.

Margrethe må have været glad for at handle for den 10. november 1684, blev Huset i Dybensgade Matr. 227 tilskødet Margrethe Ellinger salige Johan Wulffs Enke ved Hofretsauktion.

Hun er stadig enke den 14. maj 1703, da hun sælger huset til Reinholt Holst.

I sine familieoptegnelser skriver Wulff:

“Anno 1652 den 15. Septbrisz, er jeg Johannesz Wulff kommen til Erlig, act og velfornemme Karl Ernst Diderich Wulff, Kongelig Mayst. Kammertiener, oc haffuer det værít min første udflyct fra mine kierre Foreldre oc tiende hannem udi 2 Aar, oc siden der hand bleff Amtskrieffeuer til Pinneberg haffuer hand recommendert mig till hans Kongl. Mayst. udi 4 1/2 Aar. 1659 den 23. Martii kom jeg fra hans Kongl. Mayst. oc bleff Brøghuuszkrieffuer.”

Om sin lille datter, der blev døbt den 20. juni 1662, fortæller Wulff:

“Hindisz Fadder haffuer værít Moris Allernaadigste Dronning Sophie Amalie, huor effter hun bleff opneffnt, hindisz Dronniglig Maytz Hoffmesterin Jomfru Annesse Catharina v. Schwartzin, Rigens Marschalck Welb. Joh. Christoffer von Korbidt, Morten Michelsen Raadmand udi Kiøbenhavn, Melchior Sæiler min Suoger.”

Foruden denne datter havde Ægteparret datteren Anna Margrethe, der blev født i 1664, hun blev senere gift med justitsråd og landsdommer Mathias Rosenvinge til Ørbæklund på Fyn, her døde hun og blev begravet på Ørbæk kirkegård den 6. april 1752.

5. barn Otmar Ellinger II

blev i følge “Pilkingtons Gen. Dictionary of Painters” født 18. september 1633 i Gøteborg, Sverrig og døde i Berlin 1688. Han kom i lære hos den berømte blomstermaler Daniel Seghers i Antwerpen, hvor han blev uddannet til blomster- og frugtmaler. I

1670 kom han til Berlin, hvor han fik ansættelse hos Kurfyrsten af Brandenburg Friedrich Wilhelm, som dennes hofmaler og her blev han til sin død 1688.

Det siges at han i 1654, mens søsteren Margrethe var Dronningens kammerjomfru, opholdt sig på slottet i København og malede den kgl. familie. Hans arbejder var meget efterspurgt, ikke mindst i Tyskland. På Gøteborg museum findes 4 malerier fra hans hånd og i Stockholm et par stykker.

Han giftede sig med den 27 årige Teuntje van Walscappel fra Dordrecht i Holland. I kirkebogen står:

“Den 12. Mars 1660, Lysning i Kirken for Ottmar Elliger fra Copenhagen, contrefijter (kunstmaler) 26 Aar gammel boende ved Grimnessluiss ledsages for det tilfelde hans Fader bliver i Norge af sin svoger Melchior Sijbert.”

Ægteparret fik en søn den 19. februar 1666 født i Hamburg, som de kaldte Otmar Ellinger III, han blev en berømt kunstmaler ligesom sin fader, og gik i Kurfyrsten af Mains tjeneste, mens han var der, malede han blandt andre, to store billeder “Alexanders død” og “Thetis og Peleus Bryllup”. Han døde i Berlin den 24. november 1732.

6. barn Helene Otmarsdatter Ellinger

hendes fødsel er usikker, der gættes på et sted mellem 1634 og 1640, men hvor kendes på nuværende tidspunkt ikke. Hun blev stammoder til slægten Ellinger i Norge.

Helene gifter sig med vinhandler Jens Ibsen den 20. november 1660 med bevilling til vielse i eget hus, “.....ligesaadan breff udgick for Jens Ibsen og Helene Otmarsdatter Elligers, dog efter Troloftuelse oc Lysning aff predickestolen.”

Ibsen havde forretning i Lille Kirkestræde matr. 200, hvor han boede til leje i svogeren Melchior Seilers hus; men et sted mellem 1661 og 1668 købte Jens Ibsen huset for 500 Rdl. antagelig i dødsboet efter Melchior.

Men også naboejendommen ejer Jens Ibsen

Mandag den 30. Juni 1673 Jens Ibsen Vinhandler pantsætter sin Waaning af Eiendommen St. Nicolai Kirkestræde Matr. 199 til Hans Drejer for 1000 Rdl. Pantet indløses den 30. September 1678.

Den yngste søn i dette ægteskab, Otmar Jensen (RIN 2588) antog moderens efternavn Ellinger, og blev købmand i Christiania i Norge, senere trælasthandler og medejer i Fossesholm i Eiker, han grundlagde den norske gren af slægten Ellinger.

Den 4. august 1676 døde Ibsen og liget hensættes i et købt gravsted i Søndre Kirkegang i Sct. Nicolai Kirke.

Et Gravsted i Sct. Nicolai Kirkes Søndre gang købt i 1668 af Vinhandler Jens Ibsen. Følgende er begravet deri:

Jens Ibsen med sit lident Barn, der en Tid havde staaet i Hvælvingen (under Alteret) den 4. August 1676.

Enken Helenes 3/4 Aar gl. Barn 28. November 1677

Helene Ibsen den 11. Oktober 1682.

Svigersonnen Johan Runckels to Sønner 10. Januar og 30. August 1689. Johan Runckel efter Forflytning fra Norge 1. Maj 1694.

Jens Ibsens Søn Jacob Ibsen 19. August 1695.

Med Stadshauptmand Stuwes Bevilling; Raadmand Hans Stuwe, Jens Ibsens Svigersøn, havde fornyet Graven 1717.

Kilde: Begravelser i Sct. Nicolai Kirke, landsarkivet for Sjælland.

I skiftet efter Jens Ibsen opgøres formuen til:

Gaarden i Kirkestræde.....	4575 Sld.
Sølv.....	136 Sld.
Bøger	24 Sld.
Vinlageret.....	3076 Sld.
Formue.....	10056 Sld.
Giæld.....	8028 Sld.

Skifteconcept af 22. december 1680.

Enken Helene Otmardatter Ellinger arver.....	1014 -1 - 14
Sønnen Jacob Jensen 18 Aar arver	225 -1 - 12
Sønnen Otto Jensen 11 Aar arver.....	225 -1 - 12
Sønnen Melchior Jensen 12 Aar arver.....	225 -1 - 12
Datteren Anne Cathrine Jensdatter arver.....	112 -1 - 14
Datteren Margrethe Jensdatter 17 Aar arver.....	112 -1 - 14
Datteren Helene Jensdatter 14 Aar arver.....	112 -1 - 14
Giæld til Enken Margrethe Johan Wulffs.....	1000 -0 - 00

Sluttet den 11. Marts 1681, Københavns Byting.

Helene giftede sig igen efter Ibsens død, og var så fornuftig at vælge en vinhandler, der kunne videreføre, hendes afdøde mands forretning, nemlig Nicolai Kattenberg (RIN 2595) fra Køge, de blev uden trolovelse og lysning viet i eget hus den 24. maj 1681.

Det blev dog et kort ægteskab, idet Helene dør året efter og hensættes i familiegravstedet i sønder gang i Sct. Nicolai Kirke den 11. oktober 1682 ved siden af sin 1. mand. Ægteskabet var barnløst.

8. barn Christina Otmarsdatter Ellinger

Om denne datter er der ikke meget at fortælle. I sjællandske kancelliregister foreligger en bevilling til vielse i eget hus uden forudgående trolovelse og lysning, dateret den 19. januar 1669 med Jørgen Goltsmid.

Der findes en noget kryptisk notits i Københavns Byting citat:

“Mandag den 15. Juni 1674, Jørgen Goldschmidt Guldsmed pantsætter sin Gaard og Eiendom udi Kongensgade ligesom dend tilskødet.....Margarthe Ellinger salige Johannes Wulffs efter Haandskriftens Indhold for Børnepenge 700 Rdl.”

Hvad mon det har været for børnepenge?

Den 16. januar 1675 begravnes Jørgen Goldsmids hustru.

7. barn Marie Otmarsdatter Ellinger

omsider er vi nået til min stammor, hvor om fortælles, at hun var gift 2 gange.

1. gang med min stamfar guldsmed og hofjuveler Povel Curtz, eller Kurtz, begge stavemåder forekommer. På Sjælland staves navnet med K og i Jylland med C. De giftede sig i København omkring 1663, der blev i hvertfald begravet et af deres børn i året 1664. I dette ægteskab fødes 7 børn, hvoraf det første barn dør som spæd.

1. Margrethe Cathrine Kurtz (RIN 1745) †1730
~1677 Borgmester Hans Pedersen (RIN 1485) *feb. 1637
†april 1724.
2. Otmar Christopher Kurtz (RIN 309) †okt. 1697, han blev
Controlleur i Ribe.
3. Frederik Juul Kurtz (RIN 213).
4. Jørgen Kurtz (RIN 216) blev kgl. Majestæts Juveler i
København.
5. Charlotte Amalie Kurtz (RIN 215) ~ Borgmester Hans
Brochmann (RIN 219)
6. Christian Kurtz (Nold) (RIN 82) *1673.

Ved Christians dåb var kong Christian V, efter hvem han var opkaldt, tilstede, og rigskanslerens hustru fru Holger Vind bar ham over dåben.

Grunden til kongens tilstedeværelse, må tilskrives Kurtz stilling, som kongens juveler og guldsmed. Både Frederik III og Christian V fik lavet flere ting på Kurtz's værksted, således findes der i dag over 40 effekter på Rosenborg slot, som enten helt eller delvis er udført af Kurtz.

En af de mest kendte genstande, er vel nok Christian V's Krone, som blev fremstillet af Poul Kurtz i årene 1670-71. Kronen er lukket af 8 bøjler, der er samlet i en kugle med et kors. Ribberne er diamantbesatte og hovedringen er desuden prydet med to store safierer og to rubiner. Omtalte Krone er afbilledet her i bogen.

Et citat fra bogen "Danske Guldsmede og deres arbejder gennem 500 år" fortæller:

".....en stor Del af disse Smykker forfærdigedes af, den ved Frederik III's Hof stærkt beskæftigede, dygtige københavnske Juveler Poul Kurtz. I Arbejdsløn for et enkelt Diamantsmykke - det hvortil der medgik for 23,672 Rdl. Stene - fik Kurtz den sikkert kun meget beskedne Arbejdsløn af 100 Rdl."

Sønnen Jørgen gik i faderens fodspor og blev kgl. guldsmed, også hans arbejder findes i dag på Rosenborg slot.

Familien Kurtz boede i det samme kvarter, som flere af Maria's søskende, nemlig i området ved Nicolaj kirke. og her løses den 18. april 1664 skøde på ejendommen matr. 187, og den forblev i familiens eje i ca. 30 år.

Povel Kurtz døde 2. maj 1676 og blev begravet i Sct. Nicolai Kirke i København.

I Begravelsesbogen for Sct. Nicolai Kirke forfattet af J. Jørgensen staar på side 609:

“Et Gravsted købt i 1676, af Guldsmed Pouel Kurtzis Enke Marie, for 250 Sletdaler og muret i Sønder Kapel. (Hjemfaldent i 1728)

Begravet i Gravstedet: Pouel Kurtz, der havde staaet i hvælvingen, under Alteret den 11. Juli 1679. - Dr. Christian Nold, den 4. Oktober 1683, og sammes Enke Maria den 27. Juli 1695.”

Enken Marie Otmardatter Ellinger blev boende i huset i Kirkestræde, for den 31. august 1682 nævnes, at huset og gården havde fået en 6 alen 1 kv. 4 tom. bred udkørsel til Kirkestræde mellem matr. 188 og 189.

I 1696 omtales gården atter.

“Den 22. Juni 1696 havde salige Maria Elligers salige Christian Nolds Arvinger overtaget Gaarden, som de solgte til Jochum Smidtken Bogtrykker”.

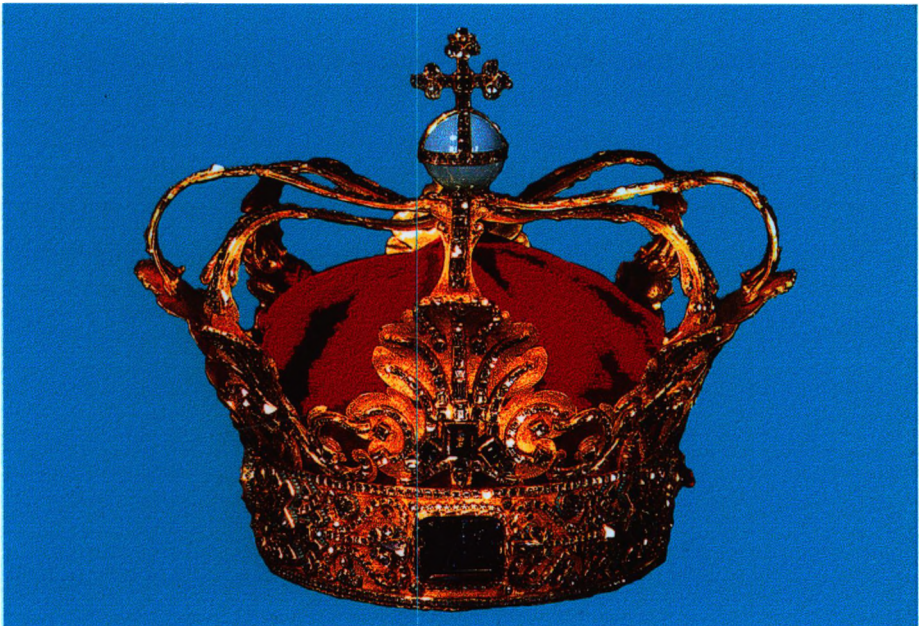
Som allerede omtalt gifter Marie Otmarsdatter sig igen efter at have været enke i nogle år.

Hendes anden mand den 56 årige Dr. theol. Christian Nold og brylluppet stod den 25. maj 1682 i Kjøbenhavn. Professor Nold var en kendt videnskabsmand, både i theologien, som i østerlandske sprog. I to perioder var han rektor på Københavns Universitet.

Hans ægteskab med Marie var barnløst, Professor Nold var jo en gammel mand, de nåede kun at leve et år sammen, den 22. august 1683 dør Nold; men før sin død adopterede han, Marias søn Christian på betingelse af, han tog navnet Nold og fraskrev sig sin arv efter sin biologiske far, Christian arvede således Vibygaard på Fyn efter stiffaderen.

Det fortælles, at han til sin eksamen havde faaet rigelig med

Kong Christian V's krone

Denne krone er vel nok det smukkeste arbejde, som Poul Kurtz har udført for de danske konger, der spænder sig fra Frederik III og til og med Christian V.

penge af sin moder til at betale Rektor, Pedel og Ringer, og at han af de penge, der blev tilovers gik paa værtshus, hvor han blev meget fuld og blev bestjaalet. Det var dagen før hans eksamen, hvad der ikke var videre heldigt. Men sin eksamen fik han dog.

I sine unge dage havde Christian været en dygtig "academicus" ved Kjøbenhavns Universitet, og som 50 årig sendte han en selvbiografi skrevet på vers til Kong Frederik den 4. i håb om at få et rektorat, men uden resultat.

Marie levede derefter, som enke i 12 år, men også hendes liv fik en dag ende, og den 27. juli 1695 blev hun begravet i familiegravstedet i Nicolai Kirke, intet tyder på hun giftede sig en 3. gang.

Da Povel Kurtz's ældste datter Margrethe Cathrine Kurtz i 1677 blev gift med tolder Hans Pedersen, forlod hun København for at følge sin mand til Kolding i Jylland.

For at få det rette billede af den tids Kolding er det nødvendigt at fortælle lidt danmarkshistorie, for at forstå hvordan krige og pest kom til at hærge byen. I den forbindelse har jeg hentet mine oplysninger i "Danmarks Historie" fra Politikens Forlag.

Krige og ufred .

På den tid hærgede 30 årskrigen Europa, hvori Kong Christian den 4. ulykkeligvis deltog.

I 1626 kom det til et slag i 1626 ved Lutter am Barenberge, hvor Christian d. 4. blev slået af Tilly, hvilket fik en katastrofal betydning for Danmark.

Efter slaget trak Kongen sig tilbage til Elben; men eftersommeren den 27. august 1626 blev han slået afgørende af Wallenstein's og Tilly's tropper og den danske hær drog nordpå i vild flugt. I Kolding gjorde Kongen holdt; men allerede 18. september maatte han flygte og den 28. september indtog Wallenstein Kolding og hvad Kongens lejetropper ikke havde plyndret blev nu for alvor lagt øde. De fjendtlige tropper holdt Jylland besat lige til sommeren 1629.

Efter hemmelige forhandlinger gik de kejserlige ind på at tilbagegive det erobrede mod at Christian 4. afstod fra enhver

indblanding i det Tyske Riges forhold. Freden blev underskrevet i Lübeck den 12. maj 1629.

Men allerede den næste danske Konge, nemlig Kong Frederik den 3. bragte landet og Kolding ud i elendighed.

Den 1. juni 1657 erklærede Kong Frederik den 3. Sverige krig; Med en hær drog Karl Gustav hastigt gennem Mecklenburg, og den 20. juli overskred han Holstens grænse. Uden nævneværdig modstand besatte svenskerne hele Jylland og fra 23. august 1657 havde Svenskerne hovedkvarter i Kolding.

Det så virkelig sort ud for Danmark, den danske Kong Frederik den 3. måtte have hjælp udefra blandt andre af kurfyrst Frederik Wilhelm af Brandenburg, (det var hos denne Kurfyrst, at Otmar Ellinger blev hofmaler i 1670), der med sine tropper bestående af tyskere og polakker slog svenskerne. Den 14. december 1658 fordrev polske tropper svenskerne fra Kolding by under et frygteligt blodbad.

Men befrielsen var langt fra den store lykke, idet landet efterhånden var så forarmet efter den svenske besættelse, at det ikke var i stand til at levere forplejning til de allieredes 30.000 mand og 24.000 heste. Vore allierede tropper begyndte derfor at plyndre den smule, der var tilbage efter svenskernes hærgen, og især polakkerne var grusomme.

Dertil kom en epidemi af plettyfus, som bredte sig fra hæren til den danske befolkning, med det resultat at 50 til 80% af indbyggerne langs med Kongeåen døde.

Krig, pest og ildebrand bragte Kolding på falittens rand, så galt var det, at den var ved at dø hen som by af mangel på indbyggere, til sidst blev det forbudt at nedrive huse i byen, og samtidig måtte de få borgere, der var tilbage ikke flytte.

En opgørelse viser et tab på 82.729 Rdl. som følge af krigen, og et brev dateret 27. marts 1661 fra lensmand Sten Bilde til Kongen fortæller at:

“Bønderne i Koldinghus Leen alle er ruinerede, Gaardene øde, Kvæget stjaalet, saa der ere ingen Mulighed for at saa eller høste.”

Det var på denne baggrund at Peters forfædre levede og døde i Kolding. Nogle af dem er omtalt i "Byrådsbøgerne for Kolding Købstad," hvor Frovin Jørgensen på en utrolig spændende måde fortæller om den tid. De afsnit, der vedrører vor slægt, gengives i uddrag her.

Hans Pedersen *1637 (RIN 1485) †1724
~ Margrethe Cathrine Kurtz (RIN 1745) †1731

Kongelig tolder Hans Pedersen fra Kolding må have været på besøg eller tjenesterejse til København, for her træffer han sin tilkommende hustru Margrethe Cathrine Kurtz.

På det kongelige Bibliotek findes Hans Pedersen og Margrethe Kurtz's bryllupsvisе.

Originalen har jeg været så heldig at få at se, men ikke nok med det, biblioteket var så venlig, at lade mig få en kopi. Det er ikke så ofte man ser sådan en gammel bryllupsvisе, derfor vises den her i bogen.

Forfatteren af dette skrift, underskriver sig som Christen Borch, hvilket for os efterkommere af Peter Borch giver anledning til at spidse øren; men han er ikke i familie med os, navnet Borch i vor familie optræder først i forbindelse med sognepræst Lauge Pedersens børn, som blev født på Bork præstegård.

P. Eliassen forklarer om Christen Borch, at han er student Christen Sørensen Borch, der dimitterede 1670 fra Kolding skole og efter nogle år som huslærer i København og senere hos Bispen i Ribe, blev sognepræst for Trinitatis menighed i Fredericia. Christen blev født i Bork Præstegård ca. 1654, forældrene var præsten Søren Christensen Hviid og Maren Jonsdatter Brøndum.

Det fortælles at præsten, under svenskernes hærgen i Jylland, måtte flygte midt om natten med sin frugtsommelige hustru, samt to små børn.

Christen Borch nød megen understøttelse fra den kendte Ole Borch med hvem, han var beslægtet på mødrene side.

Som sagt var Hans Pedersen kongelig tolder ved toldstedet i Kolding. På dette toldsted, samt et ved Ribe, blev de fleste stude fra Nordjylland, der skulle udføres til Hertugdømmerne i syd, pålagt den såkaldte "Øksnetold".

Men også mange andre varer skulle fortoldes, hvilket var en særdeles god forretning for den danske stat; men absolut ikke for de handlende og bønderne, der vanskeligt kunne acceptere tolden.

På den tid gik Danmarks grænse fra Kolding langs Kongeåen vest på, hvad der lå syd for var Hertugdømmerne Slesvig - Holsten, der kun var i rigsføllesskab med Danmark; men da der også blev talt dansk i Nordslesvig, var det ikke nemt for bønderne at forstå grænsen, og de smuglede da også på livet løs, når de kunne se deres snit til det. Først ved lov af 7. februar 1851 blev den jyske toldgrænse ophævet.

Trods dårlige tider blev Hans Pedersens velstand større år for år, det kan læses ud af de gamle tingbøger f. eks.

"Den 31. Oktober 1688 købte Hans Pedersen et Jordstykke af Margrethe Mogensdatter, som laa paa "Saugladet" syd for Kolding Aa og nord for Tøndervej."

Et halvt år efter: **"Den 8. April 1689 købte Hans Pedersen et Stykke sammesteds af Bunde Marcussen."**

"Den 8. Januar 1690 solgte Anna Jeremiasdatter, Enken efter Sognepræst Ancher Sørensen et Jordstykke Sammesteds til Hans Pedersen."

"Den 24. Marts 1690 købte Hans Pedersen et Stykke Jord af Lorentz Clausen kaldet "Staldgaardstøften."

Således ejede Hans Pedersen omsider hele arealet fra den gamle Kirkegård over Tøndervejen og til Kolding Å. Desuden ejede han Vejle Mølle, Skibdrup Mølle, Gudsø Mølle, Aalegaarden og Kiærhuset.

I 1699 den 23. november opgav Hans Pedersen sit ligningsgrundlag til beregning af: **"Kop, Heste og Grundskat saaledes: 4 Tønder 1 Skæppe 1 Fierdingkar."** desuden de ovenfor omtalte Møller, Gårde og Hus.

Senere i 1710, da det kneb for landet, at skaffe penge til den kostbare Elleveårskrig, der var begyndt mod Sverrig, og måtte der

Omslaget til bryllupsvisen

Det yndige Himmel-samlet
Brude-Paar /
Hoyachtbar og Velfornemme unge Mand
Hans Pederson /
Kongl. Mayst. velbetroede Tolder i Colding
med sin Kærligste /
Den Hon Dyrig og Gudstende Moe
Margareta Catharina
Gurtz /
Til Lycke!

M Galt oc Darte-rlig indsalig da sand vare/ Nu vel oc vel den Dag der saadan **PERE** Gafte/
 Naar Hungen eyes suld med Guld oc Nig/ Daa sig en **CRONE** kom hvor den sand Tre hafte!
 Indsalig meere nu vor **BUDSDOR** doms Tre/ Indsalig voris **BUD**/ nu han er frelst oc fri
 viflig er/ Indsalig **BUDSDOR** oc/ ja end Guld-elstend Duger
 Som Himlen gifvet har en **PERE** trog/ Som sig som indsalig gior naar de paa Gildet ruger/
 en hver! Thi der som en bod frem all Verdens guldne Estat/
 Jeg veed at **WANGHAR** bleff ham en dog til-

Den **PERE** er **WANGHAR** all Dnders Ecte-Kierne/
 Et indigt Tomfru-Sprell oc Dvinde-Kioneg Stierne/
 Trods Darte-Verdighed/ trods Edeltæmme Pract/
 Mod hendis Qualitet det lde stort er Act.
 Saa blant er Baspis en/ Sappir mand en sand eye/
 Der hendis Indighed i Ward sand offverveje/
 Saa gies Demanten er oc ubaff Gland hen suld/
 Saa prydet er **WANGHAR** med Dnders Estraa-

Men et Herr **BUDSDOR**/ er/ som J en maa for-
 gieste/
 Hvis J en Kande vil for Skrigged til rette/
 Jo dar bar Dahre mand udt vort Sand indfor/
 Jo større Lold derfor mand at erlegge ber.
 Det kommer Eder til seff Tolben at opbare/
 lad derfor Eders **BUD**/ aff **PERES** Stat oc
 Tre

Som derfor en Magnet sand Jerne-Mact saa ringe/
 Ar det i Honden maa sig effter hende iwinge/
 Saa har oc **WANGHAR** med Saders Indighed
 Sin Kieristis Geant tilvunden sig i Fred.

Til Eder tolde forsi/ for hun passerer frit/
 Oc søger Prastens Gafn/ dog der hos Jer Profst.
 \$\$\$ \$\$\$

Til Lycke onsker Jeg: Sid all Ulycke romme/
Til Lyck oc Liffens Flod maa Eder ofversomme/
 Til begges Fryd oc Fred/ saa Eders Arbeids Lon
 Maa vare inden Dar en Daatter eller Son!

hittes paa nye skatteobjekter. Kong Frederik den 4. fandt derfor på at bruge parykkerne, som et middel til at øge indtægterne, og den 22. september 1710 udstedtes parykskatten. Tager man skattelisterne for den tid frem, står borgmester Hans Pedersens navn på listen. Han har paryk og fru'en har top, hvilket kostede dem 3 Rigsdaler hver i skat.

Omkring 1719 betalte den 82 årige Hans Pedersen: **“Skat 33 Rdl., i Kopskat 30 Rdl. og i Krigsstyr 100 Rdl. - Krigsstyr var 2% af formuen, så den må have været på ca. 5000 Rdl.”**

Hans kongelige Majestæts tolder Hans Pedersen blev i 1692 borgmester i Kolding og forvaltede dette embede til 1696, hvor værdigheden blev overtaget af Niels Baltzersen.

Om Hr. Baltzersens person står der en lang og spændende historie i Koldings byrådsbog, skrevet af Frovin Jørgensen, et kort uddrag af beretningen må nødvendigvis med, for at forstå årsagen til, at Hans Pedersen atter blev borgmester.

Citat:

Den 28. januar 1696 skrev Rentekammeret til magistraten i Kolding og foreslog, at man ophævede konsumtionsopkrævningen i portene, d.v.s. afgiften på de 4 specier der blev betalt i toldboden, og i stedet lignede afgiften på borgerne “paa Røring og brug samt havende Folck og Familie, som derpaa Stedet Consumerer osv..” Borgerne skulle selv træffe afgørelsen, selv ligne afgiften og opkræve den under magistratens ansvar.

Magistraten i Kolding svarede allerede dagen efter. Det var meget hurtigt, og skrivelsen var kun undertegnet af rådmændene Niels Baltzersen og Jens Pedersen, ikke af borgmester Hans Pedersen, som dog først fratrådte, som borgmester den 22. juni 1696. Årsagen hertil kan man tænke sig var, at Hans Pedersen ikke ville tage medansvar for udførelse af en ordning, de to rådmænd havde tænkt sig, men heller ikke ville gå imod den, da han stod for at skulle fratræde; det kan godt undre, at man i rentekammeret ikke savnede Hans Pedersens underskrift.

Der følger nu i månedsvis en lang brevveksling sted mellem rentekammeret i København og magistraten i Kolding, som er for

omfattende til at fordybe sig i, men ordningen kom ikke til at fungere, her skal kun omtales enden på borgmester Niels Baltzersens embedsperiode, igen med et citat af samme forfatter:

Megen uvilje samlede sig om borgmester Niels Baltzersens person; men det skulle blive værre endnu. Når man vil dømme Niels Baltzersen, må man dog tage med i overvejelserne, at han var født i 1655. Han hørte altså med til det kuld, som voksede op under krigens og efterkrigstidens vanskelige kår, hvor det kneb for flere end ham, at holde sig på den rette vej, - formentlig også efterfølgeren i borgmesterstolen, Hans Pedersen, som er bleven rost så meget.

For øvrigt var hans kone, Kirsten Nielsdatter en søsterdatter af Hans Pedersens kone Margrethe Curtz, hvilket i 1707, da det hele var ramlet sammen for dem, foranledigede hende til at fortælle stiftamtmanden, at hun havde fine folk i sin familie og derfor burde behandles med lidt større skønsomhed..

Det, som kendetegner Borgmester Niels Baltzersens første tid i embedet var striden med byfogeden, Anders Nielsen Saabye, som han holdt borte fra skifterne, hvor loven tværtimod sagde, byfogeden skulle deltage.

Årsagen til Baltzersen absolut ikke ville have byfogeden med, var formentlig, at han selv ville husere på det område, hvor han blev i stand til at skaffe sig likvid kapital, og det var noget, han konstant manglede. Og på alle områder gik det som her. Kæmnerregnskaberne blev ikke afsluttet.

I 1697 gjore Baltzersen sig selv til kirkeværge, men han aflagde ikke regnskab og ødelagde efterhaanden kirkens økonomi. I 1703 blev han tvunget til at aflevere et regnskab for 1702; men ingen kunne finde ud af det. Baltzersen hævdede at kirkens kasse skyldte ham 275 sletdaler 2 mark og 8 skilling. Sognepræsten godtgjorde imidlertid, at han havde udskrevet mere, end han havde aflagt regnskab for. Da det så blev bevist, at han slet ikke var valgt til kirkens værge, måtte han træde fra, og Hans Hansen Bruun (RIN 310) blev kirkeværge i stedet.

Også fattiggassen overtog Baltzersen, men nu tog stiftamtmanden affære og gav ordre til at fremlægge et regnskab inden 14 dage, ellers ville der blive gjort udlæg i hans bo. Det skete imidlertid ikke, og enden blev at kassen blev taget fra

ham. Inden for skiftevæsnet gik det på samme måde. Skifterne blev ikke gjort færdige, ofte lod Baltzersen dem ligge i tre til fire år.

I 1706 gik det galt, borgerne klagede til Kongen, og denne svarede og befalede at der skulle nedsættes en kommission til at undersøge sagen.

Den 7. august blev borgmester Niels Baltzersen suspenderet fra embedet, og Hans Pedersen blev på ny borgmester.

Efter en meget indviklet retssag blev eks. borgmester Niels Baltzersen Staarup dømt til at betale sine besvigelser og sagens omkostninger; men samme dag dommen faldt, døde han 52 år gammel og lod dermed enken om at klare resten. Han blev begravet den 28. juli 1707 og alle klokker ringede gratis. Skiftet blev holdt i december samme år, desværre manglede der i boet 328 - 2 - 10 i, at alt kunne blive dækket, saa man må sige, det var en katastrofe for den stakkels enke.

Tolder Hans Pedersen skal have skaffet ordentlige forhold efter den forrige borgmester Niels Baltzersen og som belønning herfor fået lov til at blive siddende som borgmester til sin død i 1724, 86 år gammel. De sidste år af hans embedsperiode dog med hjælp af postmester Jens Friis, der i øvrigt overtog embedet efter Hans Pedersens død.

De sidste 2 år før Hans Pedersens død, måtte han igennem nye genvordigheder.

Den 27. oktober 1722 rykkede General Oberst grev Friis med sit regiment ind i Kolding, med 4 kompagnier à 61 mand og samtlige officerer. Det gav voldsomme problemer med indkvarteringen.

I 1723 klagede borgerne til borgmester Hans Pedersen og hans unge medhjælper Jens Friis. Borgerne ville have mere lighed i indkvarteringen; men borgmesteren synes ikke, at have været af samme mening.

Man nedsatte et udvalg på 20 mand til at undersøge sagen, hvad der på den tid var noget helt nyt.

26 huse og gårde var fri for indkvartering, og byens borgere mente, at disse måtte være med til at bære indkvarteringsens byrde. Da man ikke kunne blive enige med borgmesteren, sendte man, bag den gamle Hans Pedersens ryg, en klage til Hr. von Calnein stiftbefalingsmanden i Ribe.

I denne klage bad de om, at de 26 fritagne borgere måtte betale for en 1/4 af indkvarteringen. Der fulgte en specifikation med over de 26 fritagne borgers grundtakster samt en beregning over hvor mange ryttere de fritagne burde, efter borgernes mening, have indkvarteret.

Et uddrag af specifikation lyder således:

“Borgmester Hans Pedersen boende i Rendebanen, Ejendommens Grundtaxt er 192 Rdl. han har stor Abling, 3 Akker og 2 Tofter. Han burde have 4 Ryttere.”

“Michel Danielsens Grundtaxst er 148 Rdl. og han holder en stærk Kiøbmandskab, baade til Lands og Vands med alle Slags Varer. Han burde have 4 Ryttere.”

“Raadmand Peder Hansen Bruuns (RIN 1999) Grundtaxt 74 Rdl. ligeledes have 3 Ryttere.”

“Karen Bendixdatters (RIN 1098) en paa Grundtaxt 309 Rdl. holder Kiøbmandskab med alle slags, som Bonden behøver, ligeledes burde have 2 Ryttere.”

“Tolder Peder Hansen boende i Østergaden.”

OSV..

Af de 5 nævnte er der 4 med tilknytning til vor familie.

Klagen kom tilbage til udtalelse hos de berørte. Borgmester Hans Pedersen blev meget forarget. Nu havde han været borgmester i over 20 år, og aldrig havde han tidligere gjort ligning over indkvarteringen. Det havde han ikke ventet.

Magister Frederik Lehmeier, Karen Bendixdatter og tolder Peder Hansen skrev et brev til Kongen den 21. oktober 1723 og

forklarede deres synspunkter, samt begrundelse for at være fritagen for indkvartering af ryttere.

Den 31. januar 1724 svarede Kongen, som man kunne vente: "at kun af de Grunde, som ere taxeret og anført i Byens Grundtaxt skal der svares Indkvartering, de andre vare fri."

Når klagen ikke førte til noget, skyldtes det uden tvivl, at Hans Pedersen var den toneangivende i byen. Han var af den gamle skole og selv impliceret, man giver jo ikke gerne frivilligt afkald på privilegier.

Da borgmester Hans Pedersen var fyldt 80 år udsendte han den 8. marts 1717 over Viborg Landsting følgende Proclama:

Som ieg underskrefne Hans Pedersen Borgmester i Colding, nu ved Guds naadigste anbefoede tjeneste haver opnaaed mine 80 Aars Alder, og des Aarsag hver Dag maa forestille mig ved denne Jordiske udstanden Afløysommelighed Værdens Afsked! Gravens Roelighed, og dend paafølgende himmelske glæde, dog efter min pligt i live bør bære omsorg, for mig og mines Conservation og Soulogement i fald nodet efter min død til deris Nach deel skulle borde Intentioneret.

Saa haver ieg her ved for uden, at ieg udi hvis mig paa Hans Kongelig Mayestæts vegne til Administration har været betroet upaaklagelig har forholdet End og her ved skulle forhaabe med een hver af mine particulære Creditorer at have giort dend Rigtighed, saa ingen noget efter mig i Ringeste Maade af bitterlig giæld vil have at fordre.

Hvor fore ieg her med oven bemeldte til kiende giver, anseende om nogen i fremtiden, eller efter min dødelig afgang, naar Gud mig bortkalder skulle møbere noget, der til mine arfvingers nach deel kunde være pengberende, de da inden 6 ugers forløb sig derved hos mig bevislig indfinder eller i des ermangling og udeblivelse intet vorder gestendig, til hvilcken ende ieg og denne notification for den høyløflige Landstings Rett, og paa Colding Byeting begiæres læst paa skreven og med product forsynet samt mig igien tilstillet.

Som man kan læse, er intet overladt til tilfældighederne, der er orden i sagerne, det gælder både som borgmester og i familielivet. Men Hans Pedersen var bleven en gammel mand og en dag i april 1724 blev hans sidste, den 27. april finder begravelsen sted og dermed punktum for et langt og spændende liv, han blev 87 år gammel.

Enken Margrethe Curtz og de efterladte arvinger har villet sætte den afdøde et minde i Kolding by, og hvorledes ses af fruens testamente.

Margrethe Curtz's Testamente

Enken med Laugbørge og samtlige Arvinger frivillig og bortgifer til Colding Kiercke et os tilhørende Huus Kiærhuus kaldet, beliggende i Colding Huus Amt Eldherrit Taule Hebble Soggen og Bye anslagen i Matriculen Nr. 10 5 skp. 2 tjk. Skylder paa Vilkaar.

1. At bemeldte Huus aldrig fra Colding Kiercke maa blife bortsolt, mageskifte, forbyttet, pantsat eller i nogen optencklig Maade Kiercken fravendt under Guds Retsfærdige Heben og Frede over den som her imod handler, men forblife in natura til Kiercken saa lenge Verden staar.

2. Saalenge Vores Kiere Alama Margrethe Cathrine salige Borgmester Hans Pedersens lever skal hun nyde og beholde dend af forbemeldte Huus aarlig gaaende afgift for sig selv alleene, Alen saa snart Gud ved Døden bortkalder bemeldte Vores Høvelskelige Alama skal forbemeldte Kiærhuus med ald denz Reueniie Rættighed og Herlighed være Colding Kiercke Ebindelig og uigenkaldende hjemfalden og tilhørende som dendz rætte og sande Eiermand til ævig Tiid.

3. Hvorimod Kierckens Forsvar og Øvrighed inden nestkommende Michels Dag 1725 giber os tilstreckelig Skiøde og Adkomst paa det Begravelsessted som vores salige Fader efter de hannem der paa givene adkomster for mange Aar siden haver for en vis

Kirkekronen i Sct. Nicolai Kirke i Kolding
skænket af Marie Curtz og børnene.

Det er ikke Kirkens største krone, men for os efterkommere af Borgmester Hans Pedersen, er det interessant, at se den næsten 275 år gamle kirkekrone, skænket af vor stammor, stadig hænger i kirken.

Capital tilforhandlet beliggende i Chooret i hvilcken Begravelse Vores salige Fader og Eendeel Børns og paarørendes døde Legemer nu ere nedsatte. Som vi for os og Vores Arvinger og Efterkommere til ævindeligt og uryggeligt Arb og Eiendom kand giøres forsichred.

4. Skal dend til Colding Kiercke i Choret efter vores salige Faders Død gibne Lyse Crone paa Kierckens egen Bekostning aarligen med fornøden Lys fra dend tid Indkomst af dette Kiærhuus tilfaldet worde forsynet ligesom udi andre Lyse Croner udi Kiercken. Skal det være os salige Hr. Borgmester Hans Pedersens Arvinger tilladt at indsætte oben i Aluuren hvad og naar Vi selv behager ved dend Synder Side af forte Begravelse een Sten eller Epitaphium uden nogen videre Afgift der for til Kiercken.

Omtalte lysekrone hænger endnu den dag i dag i Sct. Nickolaj Kirke i Kolding, og et billede af den kan ses her i bogen, dog blev den, såvel som de øvrige kirkekroner ændret i 1899 og forsynet med elektricitet. Med hensyn til Kiærhuset, der i følge testamentet ikke måtte sælges, blev det solgt i 1864 for 709,62 Kr. og en Arveafgift af 3 tønder Byg efter Kapitelstakst. Pietet var ikke Sct. Nicolaj Kirkes stærke side.

Hans Pedersen og Margrethe Curtz ægteskab varede i 47 år og blev børnerigt, idet der blev født 13 børn. Det var dog kun de 6, der nåede at blive voksne; men dem, der blev tilbage, endte alle i gode stillinger og ægteskaber.

1. Marie Hansdatter Curtz (RIN 308) *1681 †1767
~ magister Lauge Pedersen (RIN 919) *1692 †1753.
2. Gunver Sophie Hansdatter (RIN 1746) *1683
~ sognepræst Jeremias Volf (RIN 1870) †1713.
3. Poul Hansen (RIN 1747) *1684 †1684.

4. Peder Hansen (RIN 1748) *1685 †1724
~ Anne Nielsdatter (RIN 1869) *1694 †1713.
5. Poul Hansen Curtz (RIN 1749) *1686
~ Mette Christine Reenberg (RIN 1961)
6. Christian Hansen (RIN 1750) *1688.
7. Charlotte Hansdatter (RIN 1751) *1689 †1690.
8. Hans Hansen (RIN 1867) *1691 †1696.
9. Charlotte Amalie Hansdatter Curtz (RIN 1752) *1692
†1761 ~ præst Busch Nielsen (RIN 1756) *1669 †1724.
10. Frederic Hansen Curtz (RIN 1753) *1694 †1760
~ Karen Bruun Hansdatter (RIN 2000) *1705 †1734.
11. Christopher Otmar Hansen *1698 (RIN 1754) †1700.
12. Gundel Sophia Hansdatter (RIN 1755) *1700 †1701
13. Hans Hansen (RIN 1868) *1701 †1710.

Margrethe Cathrine Curtz flyttede til sin datter Charlotte Amalie Curtz i Vejle, efter sin mand Hans Pedersens død, og gik på visse betingelser med til et skifte. Begrundelsen var, at hendes søn havde fortalt hende, at der i den kongelige bevilling stod, at i tilfælde af mandens dødsfald, skulle hun med sine umyndige børn hensidde i uskiftet bo. Nu var der ikke længere tale om umyndige børn; men hun fik alligevel en aftale om delvis skifte. Så længe enken levede, skulle hun have landgilde fra følgende ejendomme:

Vejle Mølle	106 Rdl.
Gudsø Mølle	40 -
Skibdrup Mølle	40 -

Ialt	186 Rdl.

Til børn og arvinger afstod hun hus, gård, købstadsjorder, møllegodset, Aalegaarden m.m.

Den 13. November 1724 solgtes paa Auktion Gaarden paa Rendebanen, 12 Fag og 2 Lofter høj med Lysthus i Haven og Nyemarchjord på Kolding Bierg til Lars Borch, som var gift med Karen Terchelsdatters Søster Sara, for 600 Rdl. 1 Mrk.

De jordstykker Hans Pedersen havde købt omkring 1690 blev solgt for 402 Rdl. til fuldmægtig Jens Damgaard.

Møllerne indbragte	797 Rdl.	5 Mrk.	10 Skl.
Jordegodset	1775 -	2 -	9 -

Auktionen indbragte ialt	3882 Rdl.	4 Mrk.	1 Skl.

Margrethe Cathrine Curtz dør 60 år gammel hos sin datter Charlotte Amalie Curtz og svigersønnen provst Høyer i Vejle i juni 1730, der står hun begravet den 25. juni; men senere flyttes hun til Kolding og gravesættes der i kirken den 17. oktober 1731.

For efterkommere i vore dage må det være interessant at høre, hvad der blev af Hans Pedersen og Margrethe Curtz børn.

Mange af dem kom til at sætte deres præg rundt om i Jylland som præster, og pigerne blev gift med præster.

1. barn Maria Hansdatter Curtz

Det ældste barn Marie, der er min stammoder, blev gift i en alder af 14 år med rector Ancher Sørensen Anchersen (RIN 1480). Vielsen foregik den 16. juli 1695 i Sct. Nicolai Kirke i Kolding. Ægtemanden var 12 år ældre end sin unge brud, han var søn af præsten Ancher Sørensen (RIN 218) og Maren Bøgvad Nielsdatter (RIN 2050) og født i 1669 i Ringkøbing.

Rettelse til side 31 nederst:

Ancher Sørensen Anchersen er ikke søn af Ancher Sørensen og Maren Bøgvad Nielsdatter; men et barnebarn. Hans forældre er: Provst Søren Anchersen Colding *1638, † 1690 og Maren Hansdatter Paludan

Hans biografi er følgende:

1687 student i Ringkøbing.

1689 rektor sammesteds.

1690 den 22. marts jubellærer.

1692 rektor i Kolding.

1696 magister

1712 sognepræst for Nørre og Sønder Borks menigheder.

I Wibergs præstehistorie står der, at Ancher og Marie fik 13 børn!

Disse børn må da være født, mens han var rektor og magister i Kolding; men i Sct. Nicolaj kirkebog har jeg ikke fundet et eneste af børnene døbt.

Kirkebogen er ellers fyldt med navne på familie og slægtninge.

Ad anden vej har jeg dog fundet fire af dem:

1. Margrethe Cathrine Anchersdatter (RIN 1487)

~ præsten Poul Faber Mathisen (RIN 1488)

2. Søren Anchersen (RIN 217) *1698 †1781.

3. Hans Peter Anchersen (RIN 211) *1700 †1765, han blev en kendt filolog, historiker og professor.

4. Ancher Anchersen (RIN 285) *1702 †1760

~ Ingeborg Kirstine Fridsche (RIN 2775), han blev en kendt fødselslæge og nedsatte sig i Ribe omk. 1730.

Som sagt blev Ancher sognepræst i 1712 for Ndr. og Sdr. Bork sogne; men det blev dog kun for en kort tid, i oktober 1715 døde magister Ancher og blev begravet den 30. oktober.

Efter hans død blev Marie Curtz gift med min stamfader magister Lauge Pedersen, der overtog embedet og enken; men her om i et senere afsnit.

2. barn Gunver Sophie Hansdatter

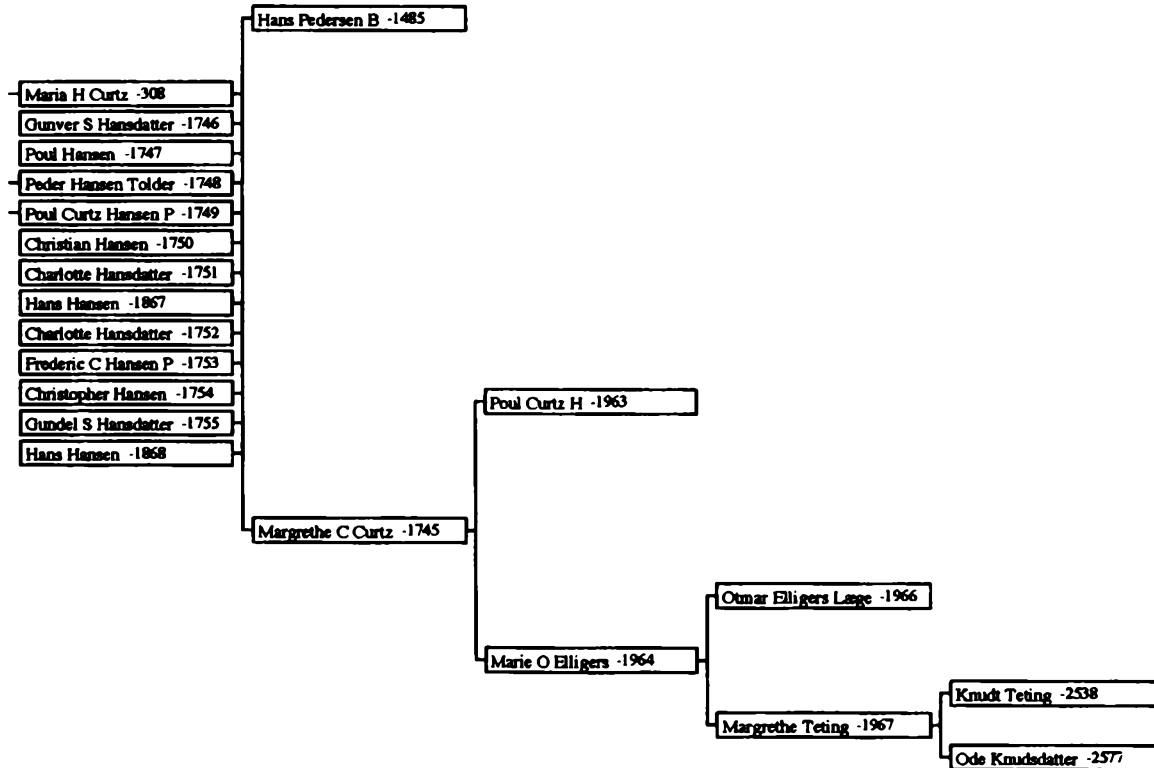
blev gift med præsten Jeremias Wolf den 23. november 1697, og vielsen blev forrettet af biskop Ancher fra Ribe, der iøvrigt var Jeremias søstersøn.

Jeremias var søn af Hans Jeremiasen Wolff (RIN 1994) der

Pedigree Overview for:

Maria Hansdatter Curtz -308

3 Mar 1681

tidligere havde været slotsskriver på Koldinghus, rektor for Kolding skole, magister; men til sidst sognepræst for Vejle og Hornstrup menigheder. Her blev Jeremias kapellan hos sin far, og efter dennes død i 1703, overtog han embedet. Gunver Sophie må dø omkring 1701 eller 1702, for Jeremias gifter sig med en Kirsten Sørensdatter Seerup (RIN 2616) den 15. juni 1702 i Ribe.

4. barn Peder Hansen

blev tolder i Kolding ligesom sin far, han giftede sig 1. gang med den 17 årige pige Anne Nielsdatter (RIN 1869) den 27. oktober 1711, men blev enkemand allerede i marts 1713, ægteskabet var barnløst.

Herefter giftede han sig den 26. juni 1713 med Kiersten Pedersdatter (RIN 1960), enken efter købmand Hans Hansen Bruun (RIN 310). I dette ægteskab, der varede 11 år, fødtes der 3 børn.

Peder døde kun 38 år gammel og blev begravet den 10. august 1724 på Sct. Nicolai kirkegaard i Kolding.

Han efterlod sig ejendommen på hjørnet af Østergade og Helligkorsgaden, som han havde købt af sin far. Skiftet slutter med en kapital på 4491 Rigsdaler til deling imellem enken og de 3 børn.

Når man læser boets opgørelse er der en interessant post på tilgodehavender: "et Laan til Kongen paa 600 Rdl."

Kirsten Pedersdatter havde en datter fra sit ægteskab med Købmand Bruun, kaldet Karen, der blev gift med Peders bror Frederich Curtz.

5. barn Poul Hansen Curtz

blev i 1707 cand. theol. Den 3. august 1708 hører og kantor i Kolding. Sognepræst i Dalum--Bramminge menighed fra 1709 til sin død 1754.

Han giftede sig den 17. marts 1707 med Mette Christine Reenberg (RIN 1961). I 1723 døde Mette Reenberg og blev begravet den 2. september på Darum--Bramminge Kirkegaard.

Poul Curtz levede til 1754 og blev begravet 13. juni, Wiberg skriver om ham, at: *“han var en god Huusholder og en munter Mand.”*

Deres søn, Hans Poulsen Curtz (RIN 1969) *26. december 1714 †14. december 1764, efterfulgte faderen i embedet, og gifter sig den 9. juni 1747 med Anna Steensen (RIN 1971). De bliver forældre til Kirstine Marie Curtz (RIN 1970)*12 december 1753, †29 januar 1820. Denne datter, der en lang årrække var tungsindig ja nærmest sindsyg, blev gift med Niels Blicher (RIN 1972) og trods sin svære sygdom, blev hun mor til digteren Steen Steensen Blicher (RIN1973).

9. barn Charlotte Amalie Hansdatter

blev den 27. november 1708, kun 16 år gammel, viet til den *“Ærværdige”* Eskild Nielsen Busch (RIN 1756) *1669 †1724 velfortienende sognepræst af Harte og Brandrup menigheder, Hr. Eskild født 19 juni 1669 i Brønø, Trondheim i Norge, han var næsten 25 år ældre end Charlotte.

Forlovere var hendes far borgmester Hans Pedersen og Ancher Borch. Man må formode, at Ancher Borch er identisk med søsteren Maries mand Ancher Sørensen Anchersen fra Ndr. og Sdr. Bork, der nu kalder sig Borch.

I ægteskabet var der en søn Christen, som blev kapellan i Middelfart.

I 1714 flyttede de til Vejle Hornstrup sogn, hvor Eskild var sognepræst til sin død i 1724, han blev begravet den 4. april.

Samme år gifter enken sig igen. *“Den 16. december 1724 blev Proust Mlagister Mlouritz Høyer (RIN 1962) og Charlotte Amalie Hansdatter, salige Mlagister Busches Enke viet.”* Høyer overtog embedet og Enken.

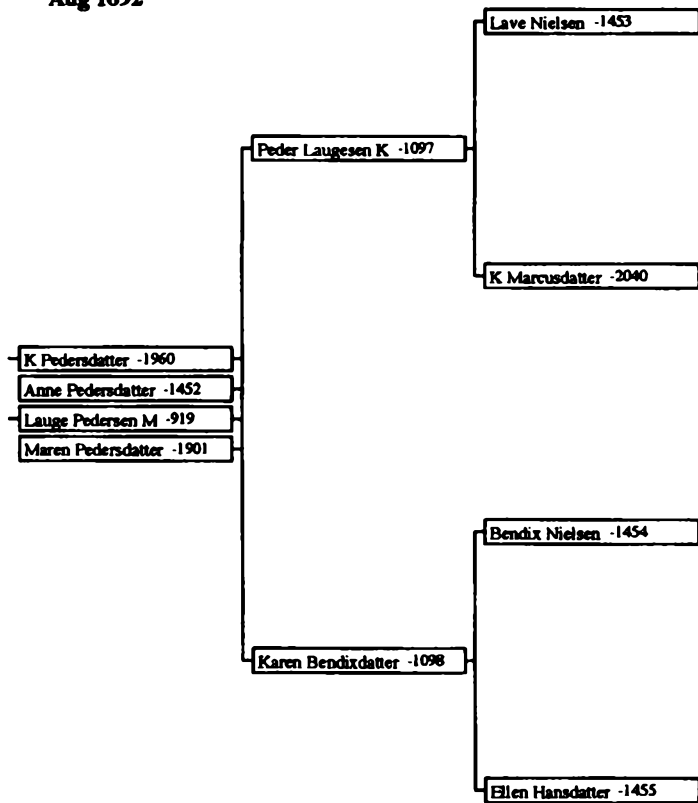
Det var i denne præstegård Margrethe Curtz boede hos sin datter og svigersøn ved sin død i 1731.

Den 13. juni 1761 blev provstinde Høyers begravet på Vejle kirkegaard.

Pedigree Overview for:

Lauge Pedersen Magister -919

Aug 1692

10. barn Frederich Curtz Hansen

Blev student i Kolding 1713, cand. theol. i 1715, hører i 1720 og beskikket af Kongen, som præst i Sdr. Vissing og Voerladegaard den 3. november 1721.

Han blev, som tidligere sagt, viet til Karen Hansdatter Bruun den 15. februar 1715 i Sct. Nicolai Kirke i Kolding.

Hvilken er en pudsig historie, ja, nu må jeg gentage mig selv, men sagen er så indviklet, at det kan blive nødvendigt, at sige det to gange, idet Karen er en datter af Kiersten Pedersdatter's (RIN 1960) 1. ægteskab med købmand Hans Hansen Bruun. Kierstens 2. ægteskab med tolder Peder Hansen gør hende til svigerinde til sin egen datter, der jo var gift med Frederik Curtz Hansen, en broder til Peder, det kan man vel kalde indgiftet.

Med Karen havde han 5 sønner og 4 døtre.

Den 27. april 1733 fik Frederik Curtz bevilling til at sidde i uskiftet bo efter Karen Hansdatter Bruuns død, og året efter den 18. februar 1734 blev han viet til Jomfru Katrine Elisabeth Lauritzdatter Harlef i Skanderborg kirke, en datter af sognepræst Lauritz Jens i Bjerregrav og hustru Lene Margrethe Gyberg.

1744 den 10. februar om aftenen brændte hans præstegård ved en "*Ildsbaade i hans Naboes Huus*". Han fik tilkendt 1 Rigsdaler af hver kirke i Aarhus stift.

Efter at have været præst i 39 år "*hvor han forrettede næsten alt sit Embede til sin Dødsdag*" blev han begravet den 21. november 1760.

Hans efterfølger i Embedet var Christen Sommer, som giftede sig med Frederik Curtz datter Cathrine Elisabeth Curtz.

Det var en kort beskrivelse af, hvad der blev af Hans Pedersens børn og børnebørn.

Men nu tilbage til mine stamfædre.

Lauge Pedersen (RIN 919) ~ **Marie Hansdatter Curtz** (RIN 308)

Her må indskydes, at den tids forsorg bestod i, at for at få et præsteembede, var reglen den, at den unge Præst måtte gifte sig med den afdøde præst' enke, som således blev forsørget.

Før der fortælles om dette ægtepar, skal vi lige have rede på Lauges forfædre, og her skal vi tilbage til omkring år 1600, for at finde de første aner:

Bendix Nielsen *1605 (RIN 1454) ~ **Ellen Hansdatter** (RIN 1455)

Den ældste jeg har kunnet finde i kirkebøgerne for Kolding sogn, er Bendix Nielsen født ca. 1605. Han blev viet til Ellen Hansdatter, den 25. december 1646 i Sct Nicolai Kirke i Kolding. I ægteskabet blev der født 4 børn.

1. Maren Bendixdatter (RIN 1762) døbt 16. maj 1647.
2. Niels Bendixen (RIN 1763) den døbt 24. september 1648.
3. Karen Bendixdatter (RIN 1098) døbt i 1654, ~ Peder Laugesen og hun blev Peder Borch's tipoldemor.
4. Anne Bendixdatter (RIN 2046) † 1682
~ Marcus Laugesen (RIN 2059)

Karen Bendixdatter var en energisk kvinde, der forstod at give sine meninger til kende til trods for, hun var født i en tid, der var domineret af et mandssamfund. Vi hørte under beretningen om borgmester Hans Pedersen, hvor nogle af byens borgere skrev til Kongen, og her var Karen medunderskriver.

Peder Laugesen *1652 (RIN 1097)
~ **Karen Bendixdatter** *1654 (RIN 1098)

Den 10. august 1679 blev Karen Bendixdatter viet til Peder Laugesen, han var døbt 20. juni 1652 i Sct. Nicolai kirke i

Kolding. Peder Laugesen var handelsmand, overformynder og konsumtionsforvalter i byen, dvs.. en slags tolder, som opkræver forbrugsafgifter af kvæg og varer ved byens porte. Konsumtionen var en af statens vigtigste indtægts kilder.

I de gamle dokumenter bliver han kaldt "**Velagtbahre og Velfornemme Mand**" og var en betydningsfuld mand i det lille samfund. Et sted læser man, at han har pant i sin broder Marcus Laugesens hus i Clostergaden på 76 sletdaler. Denne bror Marcus var gift med Anna Bendixdatter, en søster til Karen Bendixdatter.

Om Peder Laugesens forældre står der i årbogen for Kolding.

Citat:

Peder Laugesen var født 1652, og maaske var byskriver Henrich Splet Laugesen, hans fader.

Det er nu ikke rigtigt, for Peder Laugesens Far var Lave Nielsen og beviset finder man i følgende bemærkning i Kolding kirkebog:

Den 15. december 1677 var Anne Jordemoder hos mig om ett slegfred Drengbarn att døbe, Alderens Hattn Karen Bendixdatter besoffed off Peder, salige Lave Nielsens Son. Barnet døbt 3. advent kaldet Lauritz. Begravten 29. December.

I samme bog får Karen og Peder absolution den 27. Januar 1678, hvilket ikke var nogen rar begivenhed, idet synderne måtte stå foran hele menigheden og bekende deres brøde.

Men Karen og Peder har dog holdt af hinanden, for senere i kirkebogen står:

Konsumtionsforvalter Peder Laugesen og Karen Bendixdatter trolobet den 9. Juli 1679, viet den 24. August 1679.

Og nu går det ærbart til med den første fødsel, der går nøjagtig et år efter brylluppet, og derefter ret så lang tid mellem de næste børn.

1. Kirsten Pedersdatter (RIN 1960) døbt 13. august 1680
~ Peder Hansen (RIN 1748)
2. Anne Pedersdatter (RIN 1452) døbt 16. oktober 1687 †1690
3. Lauge Pedersen (RIN 919) døbt 1692
~Maria Hansdatter Curtz (RIN 308)
4. Maren Lisbeth Pedersdatter(RIN 1901) døbt 1700

Peder Laugesen dør og begravet 25. juni 1700 48 år gammel.

Enken, Karen Bendixdatter, giftede sig, efter mandens død, med Rasmus Nielsen Bech (RIN 1761), de vies i sct. Nicolai Kirke den 7. august 1702.

Rasmus drev forretning i Østergaden og havde en væsentlig handel med bønder fra oplandet, desuden var han kongelig privilegeret stempelforvalter.

I 1719 døde Rasmus 47 år gammel, og Karen førte forretningen videre indtil sin død i 1730.

Og nu tilbage til Marie Curtz og Lauge Pedersen.
Lauges biografi lyder således:
1711 student i Kolding (coldingensis lago petri aqvilotius)
1712 baccalaur.
1713 cand. theol.
1715 ordineret af biskop Thura i Ribe.
1715 magister og sognepræst i Ndr. og Sdr. Bork.
1737 provst i Nørre Horned Herred.

De får 5 børn, hvor alle drengene bliver præster og pigerne gift med præster.

1. Ancher Peder Laugesen Borch (RIN 920) *1717 †1795
~ Sophie Charlotte Grundahl (RIN 1156)
2. Kirstine Maria Laugesdatter Borch (RIN 923) *1720 †1771
~ Johannes Mule Mikkelsen (RIN 1155) præst i Vester Broby
3. Peder Laugesen Borch (RIN 622) *1722 †1777
~ Anna Christine Aagaard (RIN 623) mine stamfædre.
4. Cecilie Laugesdatter Borch (RIN 921) *1737
~ magister Hans Sidelmann (RIN 623)
5. Karen Laugesdatter Borch (RIN 922) †1773
~ præsten Søren Andersen Borch (RIN 1152)

Alle Lauge Pedersens børn får tilnavnet Borch uden at være døbt med dette navn, og fra nu af bliver det et slægtsnavn. Men sådan er det også gået med andre præster fra sognet Bork i Jylland, deres efterkommere bærer senere i livet navnet Borch. Derfor findes der i dag utallige Borch'er, der ikke er i familie med hinanden.

Det er ikke meget jeg har fundet om Lauge, men en lille bemærkning af Biskop Brorson under en visitats fortæller at:
“Lauge Pedersen holdt en skikkelig Katekisation, Børnene svarede smukt.”

Kilde: “Dansk Præste og Sognehistorie” af Poul Nedergaard.

1. Pinsedag klokken 4 om morgenen 10. juni 1753 døde magister Lauge Pedersen og blev begravet den 18. juni på kirkegården i Nørre- og Sønder Bork.

Til trods for at Marie var 11 år ældre end Lauge, levede hun som enke i 15 år på præstegaarden, hos sin datter og svigersøn, Karen Laugesdatter Borch og Søren Andersen Borch. Her er atter et eksempel på hvor man tager et tilnavn, som senere bliver til efternavn.

Men også Marie må en dag herfra og i kirkebogen står:
Søndagen mellem Nytaarsdag og Hellig 3 Konger 1768 blev Helædle Frue Provstinde, salige Magister Lauge's af Bork begravet 97 Aar gammel.

Her har kirkebogen ikke regnet rigtigt, Marie var kun 87 år, det kan være, at hun har set ældre ud; men 87 var dog også en anselig alder dengang.

Og hvad blev der så af deres 5 børn?

1. barn Ancher Peder Laugesen Borch
blev student fra latinskolen i Ribe 1736 og cand. theol. 12. juli 1740, senere blev han sognepræst til Ringive menighed, den 18. januar 1748 holdes der bryllup i præstegården, hvor han vies til jomfru Sophia Charlotte Grundahl, datter af byfoged Christian Grundahl (RIN 2421) i Vejle.

Der blev født 10 børn i dette ægteskab, der varede i 42 år, og afsluttes med Sophias død den 29. september 1790 om morgenen kl. 3 i hendes alders 64. år.
Ancher sidder i uskiftet bo; men dør selv 5 år efter og begravnes på Ringive kirkegård.

Af hensyn til eventuelle efterkommere, skal jeg kort nævne navn og fødeår på de 10 børn:

1. Marie Margrethe *1749.
2. Lauge *1750.
3. Gedske Johanne *1752 †1831.
4. Agate *1753 †1754.
5. Christian *1755 †1799 i Ringgive.
6. Agate *1756.
7. Anna Sophie *1757 †1777 ~ provst Fogtmann.
8. Ancher *1759, †1759.
9. Ingeborg Kirstine *1761 †1762.
10. Ancher *1765.

2. barn Kirstine Maria Laugesdatter
har jeg ikke mange oplysninger om, kun at hun blev gift med sognepræst og enkemand Johannes Mikkelsen Mule til Vester Broby menighed i året 1744 og levede med ham til sin død 1771, hun blev begravet den 18. august 1771 på Vester Broby kirkegård.

Sønder Bork kirkes kor med døbefonten

Ved denne døbefont, blev sognepræst Lauge Pedersen og Marie Curtz børn døbt.

4. barn Cecilie Laugesdatter

blev også gift med en sognepræst, nemlig magister Hans Hansen Sidelmann, og da denne døde i 1770 tilsagdes hende en årlig pension på 40 Rigsdaler.

Deres 7 børn er følgende:

1. Ane Christine *1738.
2. Hans *1740.
3. Lauge *1741.
4. Marie *1742.
5. Peder *1745.
6. Jochem Ole *1747 †1754.
7. Ancher *1748 †1755.

Deres søn Hans arver embedet i 1770; men 35 år senere i december 1805 overlader han embedet til sin søn, der var opkaldt efter bedstefaderen Hans Sidelmann.

5. barn Karen Laugesdatter

Karen blev i sit barndomshjem, og i året 1749 skete der en del ting i den gamle præstegård, som fik betydning for hende, og livet i præstegården.

Søren Andersen Borch fik den 9. maj 1749 efter ansøgning af den gamle sognepræst Lauge Pedersen i Nørre og Søndet Bork:

Formedelst Alder og Svaghed kgl. bevilling paa at være med Tjener og Kapellan til nævnte Sogne.

Den 9. Juli 1749 blev Søren Borch ordineret i Ribe af Biskop Brorsen til at være Pastor adjunctus til Søndet og Nørre Bork Menigheder.

20. Juli 1749 blev Søren Borch indsat af Præsten Lauge Pedersen til Text cor. 11-23.

Den 29. juli 1749 blev Søren Andersen Borch trolovet med Karen Laugesdatter Borch og vielsen blev forrettet af hendes svoger Hr. Sidelmann den 29. august, nu kalder de begge sig Borch.

Der fødes 4 børn.

1. Anne *1750. †1753.
2. Maria Ancher †1753
3. Ancher *1755.
4. Andreas *1757.

Men alt får en ende og Karen begravnes 15. november 1773, og Søren fik bevilling til at sidde i uskiftet bo, det varede dog ikke længe, for allerede året efter døde Søren den 16. november kl. 5 om morgenen i sin alders 54. år.

3. barn Peder Laugesen Borch,
som er min stamfar. Om ham er der en længere historie.

Peder bliver student omkring 1739-40, cand theol den 14. februar 1743. Den 10. juni 1746 blev han af Kongen beskikket til kapellan for Greis sogn, efter den forrige kapellan Mathias Wind.

Sagen var den, at Wind ikke kunne enes med sognepræsten Jens Lauritzen Ussing, idet denne var i evig strid med alt og alle.

L. J. Kock fortæller:

Ussing kom i Strid med Fæstebønderne og Herremanden paa Laage Chr. Leth, som han udelukkede fra Altergang.

Trods Klager til Biskop H. A. Brorson i Ribe hjalp intet tværtimod i 1742 udelukkede han ogsaa andre fra Altergang.

Klager gik til sidst til Kongen, som fulgte Brorsons forestilling, hvorefter Ussing ikke fik Afsked; men en Kgl. udnævnt Kapellan, der alene skulle forestaa Embedet.

Denne milde Afgørelse begrundedes med Ussings hidtidige Embedsførelse og til at Forseelserne: "vel mest viser sig af et brangt Begreb og svag Hjerne."

Denne beslutning faldt den 24. august 1742 og den 1. december s.å. kom den nye kapellan og denne kapellan var Mathias Wind; men det gik selvfølgelig heller ikke. Han holdt ud i fire år, så blev han præst i Brøns og vor stamfar kom til sognet.

Peder Laugesen Borch blev den 10. juni 1746 af Kongen beskikket til kapellan, for som det hed:

Præsten i Greis, Jens Lauritz Ussing endnu er i den Tilstand, at han ei kan forestaa sit Embede.

Allerede i 1750 kom Peder Laugesen Borch i så skarp strid med Ussing, at han androg om dennes afskedigelse;
"Saa liberlig og ugudeligt et Aflenneske burde aldrig faa sit Kald igen".

Der blev stadig holdt hånden over Ussing; men Peder Laugesen Borch fik en mere selvstændig ansættelse, idet han af Kongen blev beskikket som *Vice-Pastor* den 2. juli 1751.

Pastor Ussing dør først den 21 december 1769, så det har været en lang og trang vej, for Peder i hans embede.

Ved Biskop Brorsons visitat den 28. august 1752 betegnes Peder således: "Borch prædikkede smukt og opbyggeligt om Sjælens Lægedom ved Christum."

I 1755 blev Borch magister og året efter den 6. juli 1756 blev han viet til jomfru Anna Kristine Aagaard. Borch blev med tiden en velhavende mand. Den norske Præst J.N. Wilse, som besøgte Borch skrev her om, at han kom dertil over hedemarker:

Men i Greis var lutter Kornmarker. Sognepræsten i Greis var Magister, men brød sig ei om Læsning og slikt; han stod sig godt, thi han havde nyligt gjort et rigt Parti, og havde god Fordeel ved unge Studes Opdragelse.

Nu har vi hørt om præsterne og deres genvordigheder i Greis Sogn; men hvordan så Kirken ud?

Den gamle Kirke er for længst revet ned, og en ny bygget i

1883, derfor er det interessant, at høre om, hvordan den gamle så ud, og her findes en meget detaljeret beskrivelse forfattet af Marius Hansen.

Citat:

I Foraaret 1882 nedbrødes den gamle Kirke i Grejs, og den ny blev opført paa samme Byggested. Skønt der nu er hengaaet næsten en Menneskealder siden, forekommer det mig at kunne være af nogen Interesse at mindes den gamle Kirke og faa samlet og bevaret, hvad man ved om dens Udseende, dens Tilstand og dermed dens Historie.

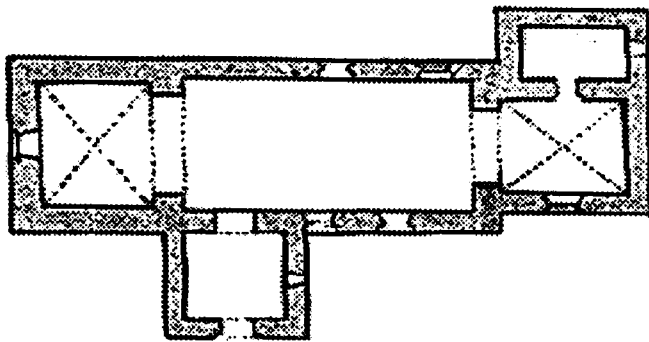
Den gamle hvide Kirke var opført i romansk Stil af Fraadsten (Kalktuf); men ved Restaureringer i Tidens Løb var anvendt en Mængde Munkesten og almindelige Mursten. I Højkirken som i Lavkirken var Ydermurene ca. 2 Alen tykke; udvendig som indvendig var der en Skal af Fraadsten; Mellemrummet var udfyldt med Rullesten, Flint, Al og mindre Fraadsten alt vel sammensmækket med Kalkmørtel. Kirken var uden Taarn; men en Undersøgelse af den Sag ved Nedbrydningen syntes at vise, at der havde været et saadant over Kirkens Vestende.

Ved Nedbrydningen var Kirken tækket med Bly paa Sydsiden, hvorimod den nordre Side og Vaabehuset havde Tegltag; i sin Tid har den - utvivlsomt - været tækket med Bly.

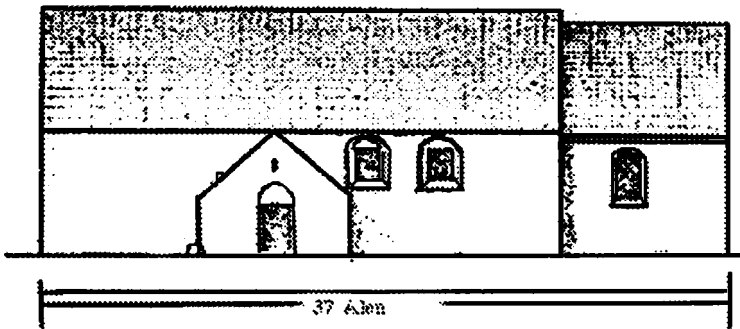
Det er tænkeligt, at Dele af Kirkens Blytag er bortrøvet af de kejserlige Tropper, der i 1627-29 huserede her i Egnen, røvede og plyndrede alle Vegne og bl.a. udplyndrede Grundet og Højgaard. Disse Tropper var meget blybegærlige; vi ved, at de borttog Blydele fra flere af Egnens Kirker.

Kirkens Overtømmer bestod dels af Eg og dels af Fyr, Loftet i Højkirken var 12 Fag og bestod af Brædder; i Vestenden var en Hvælving med et Pulpitur, som en fast Trappe – lige indenfor Indgangsdøren – førte op til. Paa Pulpituret, der havde Fyldingsbeklædning ud imod Kirkerummet, stod 5 Stole med en Stang til Rygstød..

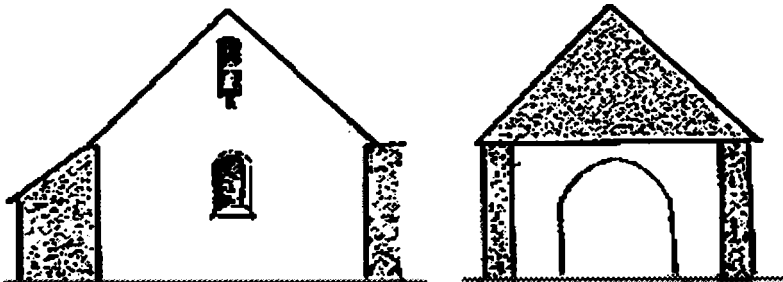
I Skibet stod 16 Stole paa den søndre og 19 Stole paa den nordre Side. Fattigblokken var af Eg med Svært Jernbeslag og svære Laase, den stod lige inden for Indgangsdøren. Prædikestolen er fra Kristian den Fjerdes Tid, den bærer denne Konges Navnetræk. Over Prædikestolen hang en stor silkebetrukken Himmel; men den havde ingen kunstnerisk Værdi.

Grundrids af Greis gamle kirke

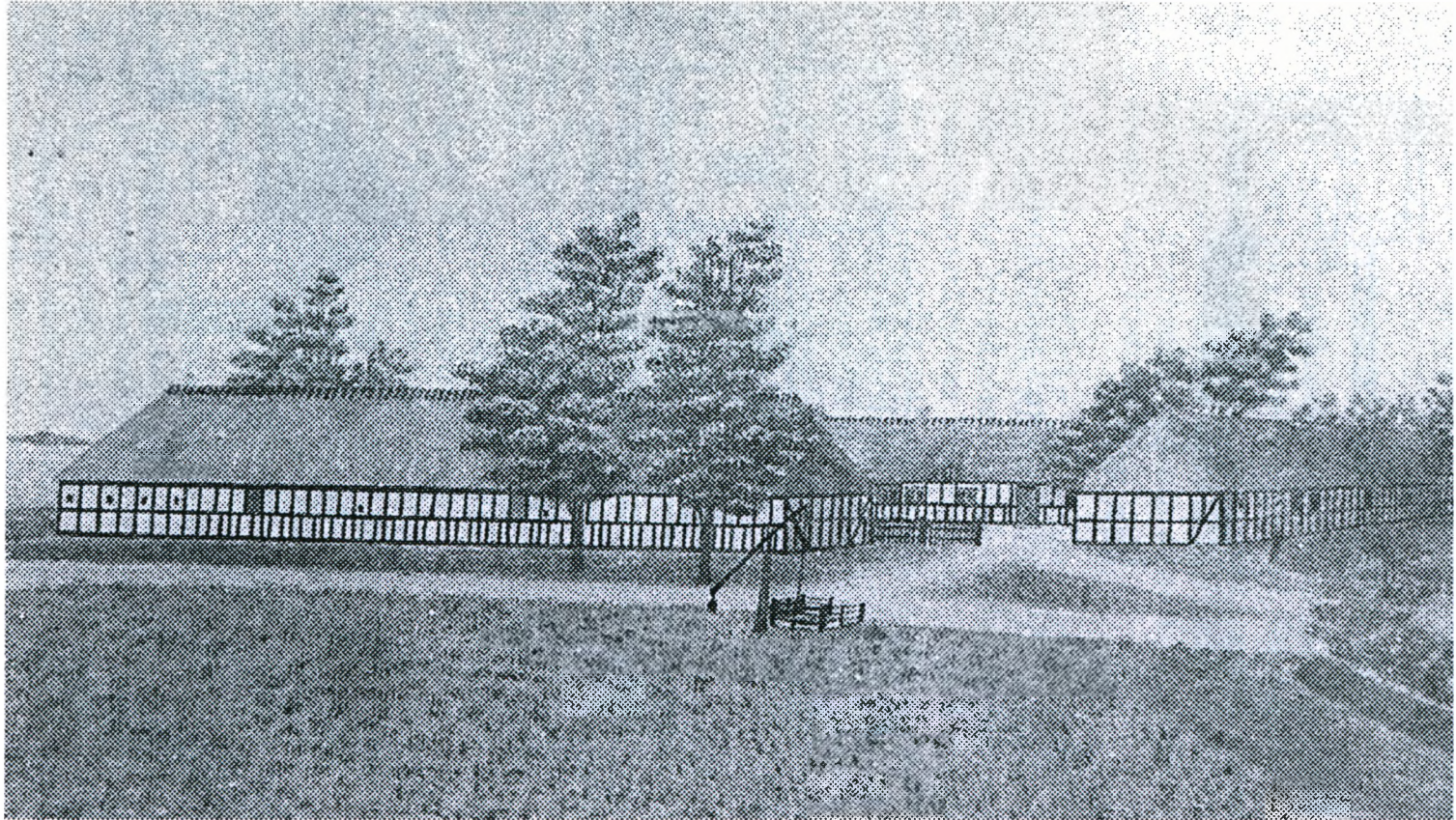
Den 23 m. lange Greis kirke

Vestgavlen

Østgavlen

Præstegården i Greis

Som det fremgår af billedet, var det en anseelig gård magister Borch ejede. Først i vort århundrede blev den revet ned og tømmeret brugt til en lade, hos en landmand på egnen.

Paa Korbuen hang et Kristusbillede og to andre Træbilleder. I Korets Baggrund stod Alteret med et middelalderligt Træskærerarbejde; i Midten var Kristus paa Korset med Johannes ved den højre og Jomfru Maria ved den venstre Side; i to Fløje, som oprindeligt havde været til at lukke sammen om Midterpartiet, stod i to Rækker - de tolv Apostle. Over Apostlene var der kønne Baldakiner; men ellers manglede al ornamental Dekoration; saaledes var Bekroningen over det midterste Parti gaaet til Grunde og var – for oven – erstattet med et ganske almindeligt fladt Bræt med en svag trekantet Skraaning. Under Apostlene stod deres Navne. Alle Figurene var overhvidtede paa blaa Bund.

Tværs over Koret var et Gelænder med to Laager, bag dette var Knæfaldet, der var stoppet og beklædt med Læder.

I Koret stod den smukke, velbevarede romanske Granitdøbefont, der er prydet med Løvværk og fire frit fremspringende Mandehoveder ved Kummens øverste Kant; mindre Mandehoveder findes paa Fodstykket. Døbefadet er af Messing med Maria Bebudelse paa Bunden omkranset af ilende Hjorte. Fadet bærer adeligt Vaaben og Bogstaverne I. M. - P. og H....D. Den gamle kønne Font med dens Fad synes at have været den gamle Kirkes bedste Pryd, den bruges i den ny Kirke.

Kirken formodes at være bygget i Aarene omkring 1150, et Aarstal der passer vel sammen med Arkæologen Uldalls Udtalelser om Nabokirken i Hornstrup, som han formener er opført i Kong Nielses Tid..

Marius Hansen fortæller, om alle de præster der har været tilknyttet kirken gennem tiden; men for os efterkommere er det kun interessant at høre, hvornår vor stamfader kommer ind i billedet.

citater:

“Efter Hr. Wind virker Peder Lauridsen Borch i Embedet fra 1746 og fra 1751 som adjunktus successor; han bliver Magister i 1755, ægter Aaret efter Anna Christine Aagaard, og forbliver Sognets Præst til sin Død, 23. Maj 1778.”

Hvad der ikke nævnes er, at magister Borch på et tidspunkt var ejer af to kirker, nemlig kirkerne i Greis og Sindbjerg menigheder.

I tingbøgerne står, at magister Borch bortskøder i 1762 begge sine kirker til kammerraad Søren Laursen Fogh til Laage, der dog kun beholder disse i få år. Allerede i 1768 tilbagesælger kammerraad Fogh Grejs kirke til magister Borch.

Fra da af, skilles de to sognekirker, efter at havde haft samme ejere i henved hundrede år.

Fra Borchs tid er der bevaret et syn over kirken der siger:

Anno 1770 den 27. September vare vi underskrefne efter Probstens Ordre mødt ved Greis Kirke for at efterse samme Kirke, som for kort siden havde faaet en Hobedreparation og intet manglede, hverken paa Vedligeholdelse eller Ornamenten — — samme Dag eftersaa vi ogsaa Skolehuset i Greis Sogn, som og i dette Aar er bleven repareret, og at samme var upaaklageligt, hvilket af os attesteres i Greis Præstegaard.

Aar og Dag ut supra

Jørgen Laursen — Christen Laursen P. Borch.
begge af Greis

Magister Borch ejer kirken til maj 1775, da han sælger den til kaptajn Jørgen von Brockdorff til Brandbjerg.

Peder Borch havde også et familieliv, som vi har hørt blev han gift med Anna Christine Aagaard den 6. juli 1756, og i ægteskabet blev født 7 børn, hvoraf de 6 nåede at blive voksne.

1. Jens Borch (RIN 624)*juli 1757
~1686 Karen Kristensdatter (RIN 2005)
2. Hans Peter Borch (RIN 625)*juni 1760
3. Else Marie Borch (RIN 129)*september 1761 †1787
4. Lauge Borch (RIN 626)*september 1762
5. Ingeborg Kirstine Borch (RIN 627)*april 1764 †Juni 1765

6. Søren Borch (RIN 918)*juni 1765

7. Christian Frederik Tønne Borch (RIN 628)*oktober 1774

I sommeren 1776 oplevede han den sorg at miste sin kone efter 20 års ægteskab:

Anna Christine Agard blev begravet ved Kirkens nordre Side den 22. Juli 1776, 42 Aar og 44 Uger gammel. Hindis Sygdom var en obstipation, som slog ud til en mesenterie, hvoraf hun laa syg i 21 de Døgn. Hun foragtede den banitet imod Sang, Klang og Liig Salme.

Og Peder Laugesen Borch fulgte snart efter. Den 23. maj 1778 blev han begravet samme sted, 58 år gammel.

Borchs efterfølger i embedet Hr. Bidsted tillagde de 3 yngste børn pension.

Desværre har det ikke været mig muligt at finde skifterne efter Peder og Anna Kistine, det ville ellers have været spændende læsning, og kunne have fortalt os, om deres økonomiske forhold.

Men et testamente foreligger der. Peder Borch og hans hustru opretter et testamente den 24. juni 1763, således at den længstlevende med kongelig bevilling kunne sidde i uskiftet bo. En lidt mærkelig handling efter kun 7 års ægteskab; men der er jo meget der tyder på, at Peder havde god forstand på penge.

I 1765 købte han Greis mølle, og stuehuset i præstegården lod han også bygge.

Man får et godt indtryk af præstegårdens størrelse på det billede, som er gengivet her i bogen, jeg var nemlig så heldig at træffe en gårdejer i Greis, der var ejer af en gammel tegning af præstegården, og den fik jeg lov til at affotografere, således at efterkommere af Borch, kan få lejlighed til at se, hvordan præstegården så ud den gang for 225 år siden. Desværre er den nu revet ned, og tømret brugt til en lade på nabogården.

Den 11. juli 1776 var biskoppen på visitat og skrev i kirkebogen: **“Jeg var i Greis Kirke og var med Menighedens Tilstand og Ungdommens Kundskab vel fornøjet.”**

Nu har vi hørt om Peders gode sider; men jeg tror også, at han kunne være stridbar, for i jyske reg. findes flere tvister med ham og egnens folk, bl.a. i 1763 med Jacob Ross. 1771 med en bonde, og i 1773 med P. Nyborg samt nogle selvejerbønder i Brande sogn.

Men Peder havde også venner. Ved hans børns dåb finder man mange kendte personer fra omegnen f.eks. Oberst Brochdorff på Grundet, Oberauditeur Seidelein i Weyle, Cammerraad Fogh til Laage og flere andre.

Om Peder Laugesen Borchs børn har jeg ikke meget at fortælle:

Jens Borch blev degn og skoleholder i Tjæreborg og indgik ægteskab med Karen Kristensdatter i året 1786, hvilket var hans 2. ægteskab.

Ingeborg døde som spæd og Søren blev ansat hos købmand Linnemann i Varde.

Christian Frederik Tønne Borch kom i lære på et apotek i Vejle. Og min stammoders skæbne har vi hørt om i begyndelsen af denne historie.

Else Maries lille forældreløse søn Peder Borch kom i pleje hos en bonde ved navn Jørgen Nielsen, og her voksede han op. En folketælling for 1801 oplyser os om, at han er 14 år gammel og tjenestekarl på gården. Senere kom han til en købmand i Vejle et par år, indtil han kom i lære på Vejle postkontor, som skriverdreng, her var han i 3 år.

Der findes et originale dokument, der fortæller om Peders ungdom:

Hærbærende Peder Borch fra Greis Sogn og Bye, men fød af Forældre udenfor Bøndestanden, har efter forud at have tient i nogle Aar hos en Kiøbmand, tient her paa Weile Post Kontor som Skriverdreng i 3 Aar, i denne sin Tieneste har han viist Æbne Lyst og Willie til med nøiagtig Paapassenhed Orden og Troskab at forrette

og forestaa hvad der er bleven ham anbetroet og da han nu forlader min Tieneste, for andetsteds at søge sin Lykke og Velfærds Fremme, hvorom jeg aldeles ikke tvivler, han selv med et ulastelig Forhold og Vandel, vil gjøre sig fortient, især da han besidder disse Evner og Lyst til at danne sig til et dueligt subjekt, saa kan jeg ikke andet, end med et oprigtigt Ønske, anbefale ham overalt hvor der maatte findes Leilighed for ham til hans videre Fremgang, da hans Vel stadig skal være mig en Fornøielse at erfare.

Wesle den 5te November 1808

Henckel

Prokurator, adjungeret Postmester og Hospitalsforstander.

Og to år senere dette notat:

Foreviseren af dette, Contorist Livjæger Peder Borch, som har opholdt sig her i Wesle i nogle Aar, og opført sig vel; var til Alters her i Wesle sidstgang den 2. December 1808, som herved attesteres af

Sognepræst

L. S

Wesle den 25. April 1810

Det må være omkring den tid, Peder rejste til København, at disse skudsmål blev skrevet.

Omsider dukker Peder Borch op i København, som ungarl og kontorist, han bor til leje i Lille Torvegade 111 på Christianshavn, på denne adresse bor brændevinsbrænder Laus True Pedersen (RIN 1478) og hans kone Kirsten Kruse (RIN 1474,) samt konens søsterdatter Kirstine Marie Møller (RIN 283).

Kirstine Marie mistede begge sine forældre i 1807. Moderen Ane Marie Hansdatter Kruse (RIN 637) døde den 13. januar, 43 år gl. og faderen skipper Jens Christian Møller (RIN 637) samme år 43 år

gl., hans død er dog ikke indført i Grenaa kirkebog, så han er sandsynligvis druknet. Året 1807 var jo tiden med Englandskrigen.

De unge menesker må have fattet kærlighed til hinanden, for i kirkebogen for Vor Frelser sogn findes denne notits:

**Ungkarl, Contorist Peter Borch, 28 Aar fra Lille Torvegade 111 og
Jomfrue Kirstine Marie Møller sammesteds 22 Aar viet den 8.
November 1816 i Frelser Kirke.**

**Forlovere: Blikkenslager Walgreen og Brændevinsbrænder
True, Lille Torvegade 111. Christianshavn.
Copulations Afgift 7 Rdl. 48 Skl.**

Der fortælles at ved den lejlighed var Christianshavn illumineret, det har jeg dog kun fra familiens overlevering; men derfor kan det jo godt passe.

Læg vel mærke til datoen for vielsen: den 8. November 1816! nøjagtig 9 måneder efter, nemlig den 8. august 1817 nedkom fru Borch med en søn, ærbart gik det til, og i årenes løb blev det til 8 børn.

1. Søren Christian Theodor Borch (RIN 503) *1817,
druknede i Amerika omkring 1861.
2. Else Christine Marie Borch (RIN 497) *1819 †1879 ugift
3. Laura Jensine Borch (RIN 34) *1820 †1874
~1849 Christian Wilhelm Olsen (RIN 33) *1816
4. Anna Christine Borch (RIN 490) *1821
~1846 Frederik Peder Olsen (RIN 1491) *1818 †1864
5. Hans Peter Martinus Borch (RIN 1245) *1823 †1873
~1. 1848 Ane Sophie Jørgensen (RIN 1246) *1824 †1855
~2. 1855 Caroline Wilhelmsen *1823
6. Rosalie Sophie Emilie Borch (RIN 505) *1825 †1888
~ 1851 Just Emil Johan Larsen (RIN 1492) *1825 †1878

7. Elisabeth Josephine Amalie Borch (RIN 924) *1827, †1898
~ 1850 Adolph Villiam Hein (RIN 1489) *1827 †1878

8. Carl Wilhelm Valdemar Theodor Borch (RIN 925) *1828
†1877 ~ 1850 Petrine Christine Nygaard (RIN 1507)*1829

Det har været vanskeligt for mig at fortælle om Peder Borch, ikke af mangel på oplysninger; men mere at få fod på de mange brudstykker, der er ladt tilbage.

Her havde det været rart med Peders dagbog og samling af skrifter, samt salmer, som skræddermester G. Hein-Nielsen var så venlig at overlade til Institutet for dansk Kirkehistorie; men det har trods flere henvendelser ikke været muligt for mig, at få samlingen at se, instituttet kan ikke finde den. Det må være det rette forum til her at udtale dyb misbilligelse over en så uforsvarlig omgang med uerstattelige arkivalier.

Fra 1817 til 1844 havde Peder 11 forskellige adresser i København, og pudsig nok var den første Gammel Mynt 147 og den sidste samme sted i nr. 149.

Peder var i begyndelsen “Contorist og Assistent ved Klasselotteriet”, senere “Collecteur”.

Det fortælles, at han kom i kløerne på nogle ågerkarle, bl.a. C. Kiøge, som ribbede ham for alt. Hans skæbne kan man læse af fattigvæsnets protokol, der står:

Peder Borch 45 Aar gammel, Congensgade 96 lig Gammel Mynt 149, er afsat Klasselotteri Collecteur, Enkemand født i Weile, boet i Kjøbenhavn i 22 Aar, svaglig, Manden fortjener ubekiendt ved..... indskrevet til Almisse fra 15. April 1832, 16. Februar 1834, 17. Mai 1835, 15. November, 5. Januar 1836, 1. November 1836.....

Husleie om Halbaaret 8 Rdl. Almissen vedbliver fra 15. November 1835 med 1 Rdl. ugentlig og 8 Rdl. Halbaarlig.

Datteren Rosalie taget til egen Forsørgelse af Jomfru Borchenius i Marts 1833.

Datteren Elisabeth taget til egen Forsørgelse af Jomfru Jølstrup i Marts 1833.

Datteren Laura confirmeret 11. Februar 1834.

Sønnen Hans Peter indtaget i Øpfostningshuset i Januar 1834.

Datteren Ane Christine er antaget til egen Forsørgelse af Slagtermester Henrik Andersen i Maj 1835.

Kilde: Fattigvæsnets protokol nr. 2562, 1832 Rådhusarkivet.

Det ses i protokollen, at fra året 1832, går det helt skævt for Peder. Det er muligvis hans kones død den 1. Juni 1831 der har udløst katastrofen.

Kirstine Marie Møller var datter af skipper Jens Christian Møller (RIN 636) og hustru Ane Marie Hansdatter Kruse (RIN 637) fra Grenaa. Det var velhavere og selv i dag, nævnes Ane Maries far Hans Laurentius Martinus Kruse (RIN 1019), som grundlægger af den kendte købmandsslægt Kruse i Grenaa.

Måske har Marie arvet den styrke, som den svage Peder manglede, galt gik det i hvert fald efter hendes død.

Peders skifte er meget kort, der står kun:

.....ved Samlingen var ligeledes Jomfru Caroline Kiøge, som forklarede, at den afdøde var Enkemand, ikke var interesseret i nogen Tiigbegængelse og aldeles intet har efterladt sig til Skifte og Arbejdning, hvorpaa Forretningen strax blev sluttet.

Sign. J.C.Møller og C. Kiøge.

Således endte Peders historie, hans fødsel var sørgelig og hans død ikke mindre.

Hvad blev der af Peders efterkommere?

1. barn Søren Christian Theodor Borch blev sendt til Grenaa i Jylland hos hans mors familie. Det gav nogle problemer for mig, fordi der i Hein-Nielsens optegnelser er en gengivelse af et brev sendt fra Søren i 1834 til købmand H. L. Kruse.

Citat:

Loshavn 15-3-34

Hrr. Kiøbmand H.L. Kruse i Greenaae

Til min Velgiører

Jeg tager mig den Dristighed, at skrive til Dem et Par Ord til, hvori jeg vil underrette Dem om hvorledes Reisen er gaaet. De første otte Dage efter at vi gik fra Kiøbenhavn havde vi godt Veir og god Vind og havde alt naaet Canalen, men saa fik vi contrairlig Vind med Storm og svære Bræksøer saa at vi mistede vores Hækjolle, Skands Klædningen blev sønderslaget og Storbaaden løs og Skibet arbejdede sig læk for i Boven og vi var flere Gange paa Vei til at miste Mlaster og Stænger. Saaledes laa vi i Nordsjøen og drev i 4 Uger. Vores Vand slap op, hvorfor vi blev nødsaget til at søge Havn i Norge og har vi nu lagt her i 4 Aaeneder. Captainen er godt fornøiet med mig og haver lobet mig at komme med Briggen næste Reise for Jungman. Jeg beder Dem mange Gange at hilse Deres Kone og lade hende vide hvorledes jeg haver det. Jeg takker Dem mange Gange for alt det gode jeg har nydt hos Dem. Vil De ikke være af den Godhed ved Leilighed at lade min Fader hvide hvorledes jeg haver det, han boer Sammel Mlynt nr. 149.

Til Slutning beder jeg Dem hilse min Søster mange Gange fra mig.

Jeg forbliver stedse Deres Søren

På det tidspunkt fandtes der ingen skipper og købmand Kruse i Grenaa med forbogstaverne H.L; men der var en Hans Brock Kruse, en fætter til Søren's mor, og hos denne familie er der i en folketælling for 1834 opført at Søren: "for tiden er paa en Søreise." Det passer godt med brevet sendt fra Loshavn. Angående søster Else Marie, som han sender en hilsen til, findes hun ikke opført hos samme familie, men hun kan være ude at tjene.

Der findes flere Breve fra Søren; men der er særlig et dateret den 10. februar 1862, skrevet på engelsk. På det tidspunkt er han i amerikansk tjeneste, ombord på Briggen Champion of Pictau N.S. som Chief Officer, og skibet lå i Victoria Dock i London. I brevet udtrykker han håbet om snart at komme hjem til Danmark. Dette gik desværre ikke i opfyldelse, idet hans skib gik ned med alle mand ombord.

I familien Heins optegnelser fortælles der, at Søren var gift med en amerikansk dame med hvem, han havde to sønner; men i det omtalte brev, skrevet på engelsk, skriver han om en dansk pige Caroline Nielsen eller fru Didrichsen, som han savner og beder sin søster hilse. Caroline skulle være Niels Køges datter, som man sagde, at han skulle forloves med. Det tyder jo ikke paa, at han var gift; men måske var han enkemand?

Om Caroline staar der Frederiksberg Kirkebog:

Ångkarl Niels Peter Dierichsen 28 Aar Guldsmedemester af København og Jomfru Caroline Wilhelmine Emilie Kiøge 26 Aar, viet i Frederiksberg Kirke.

Forlovere: C. N. Kiøge forhenværende Høker gammel Alant 149.

Det er muligvis den tidligere omtalte ågerkarl Kiøge, der i sin tid narrede Peder Borch.

2. barn Else Christine Marie Borch,

hun blev, ligesom sin broder Søren, opdraget hos familien Kruse i Grenaa; men ved sin død den 1. september 1879 er hun forhenværende husbestyrinde i København og ugift, så på et eller andet tidspunkt må hun være kommet tilbage til København.

Det var interessant at læse skiftet efter hendes bo, for det fortæller en hel del om hende.

Hun har været meget sparsommelig, havde penge i Sparekassen for København og Omegn, over 324 Kr. en tinglæst obligation på 6000 kr. til 5% med pant i en ejendom i Rye, Løve Herred, samt 134 stykker ejendele til en værdi af 1128 kr. og 50 øre, hvilket var en formue på den tid.

Blandt disse ting var f.eks. et guldur, et guldarmbånd, ørenringe, samt mange andre pynte genstande.

Al denne rigdom arvede hendes søskende; men da både Carl, Søren, Hans Peter og Laura Jensine var døde, så tilfaldt arven deres børn.

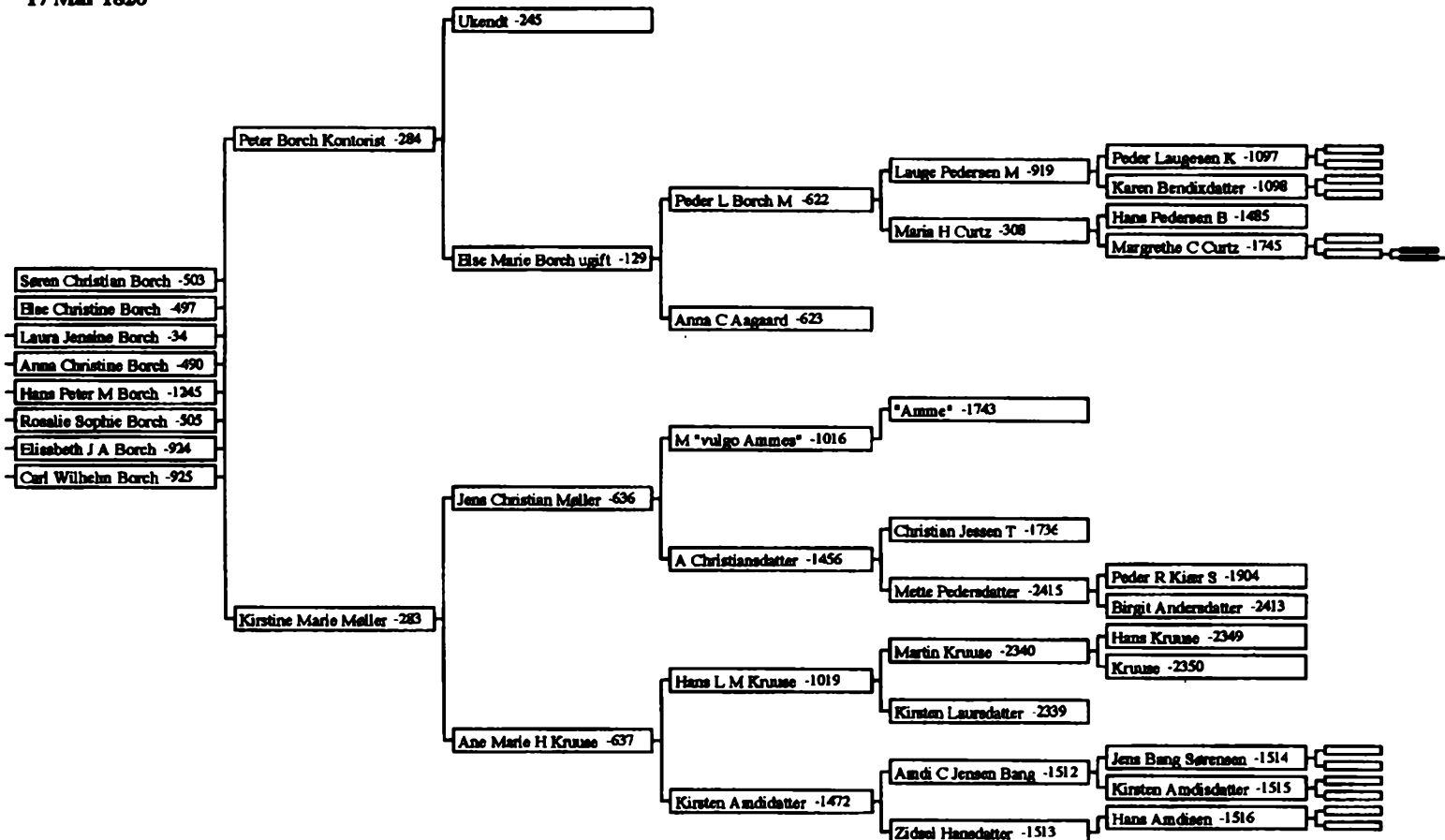
I forbindelse med dette skifte fandt jeg en spændende oplysning. Afdøde Laura efterlod sig 2 sønner, hvor vi i familien altid har antaget, at der kun var een.

Den afdøde broder Søren har man derimod talt om, at han havde

Pedigree Overview for:

Laura Jensine Borch -34

17 Mar 1820

to sønner med en amerikansk dame, men det fremgår ikke af skiftet.

3. barn Laura Jensine Borch,
som blev min stammor. Hun giftede sig med sadelmagersvend
Christian Wilhelm Olsen (RIN 33) i 1849.

Han var søn af Politibetjent Niels Christian Olsen (RIN 35)*1781 †1862 og hustru Laugette Thygesen (RIN 36)*1790 †1860. Niels var oprindelig udlært skomager fra Holbæk på Sjælland, men rejste til Jylland hvor han løste borgerskab i Vejle by, som skomagermester.

Den 2. september 1808 giftede han sig med Laugette i Vor Frelser Kirke i Horsens; men rejste kort efter til København, hvor han blev politibetjent. Her i København avlede de 9 børn, hvoraf to af sønnerne blev gift med to af Peder Borch's døtre.

Christian Wilhelm med Laura Jensine og Frederik Peter med Anna Christine.

Christian Wilhelm og Laura Jensine fik 3 børn:

1. Frederik Wilhelm Olsen (RIN 2877)*1845
2. Erik Frederik Theodor Olsen (RIN 31)*1849 †1904
3. Christian Georg Olsen (RIN 2838)

Frederik Wilhelm er, som man kan se, født udenfor ægteskabet. Alle tre drenge kom i lære som slagtere, Frederik blev udlært hos slagtermester Carl Jacobsen i 1867, Erik hos slagtermester Wissinger i 1872, og Georg i 1874 hos slagter Flebbe

Det siges, at sadelmagersvend Christian Wilhelm Olsen emigrerede til Amerika omkring 1864, hvor han kort efter døde efterladende sig hustru og børn her i Danmark, man kunne forstille sig, det var svogeren skibsfører Søren Borch, der måske havde givet ham ideen til at udvandre.

Det må have været svært for Laura at klare dagen og vejen for sig og sine sønner helt alene. Før sit ægteskab ernærede hun

sig ved at sy handsker, så måske har hun fortsat denne håndtering; men skralt har det været. Den 29. oktober 1874 døde Laura af lungetæring på kommunehospitalet i yderste fattigdom. Laura bev begravet på Assistens kirkegård den 3. november, 54 år gammel.

I boet, på bopælen Adelgade 71, blev der kun anvist lidt efterladenskaber, som blev erklæret værdiløse, og de få penge hun havde på sig ved sit hospitalsophold, beløb sig til 34 Rdl. og dem tog fattigvæsnet, som afdrag på de omkostninger, de havde haft. Begravelsen kostede 5 Rdl., så der må have været andre ting, de har betalt for hende. På stervboet mødte kun betjent Tetsloff og en enkemand fra ejendommen, der påviste boets ejendele, sønnerne var ikke tilstede. En helt igennem trist historie.

4. barn Anna Christine Borch

kom i pleje hos Slagtermester Henrik Andersen på Vesterbro 34, og her blev hun den 8. august 1846 gift med en af slagtersvendene ved navn Frederik Peder Olsen (RIN 1491), der som allerede fortalt, var en søn af Niels Christian Olsen. Forloverne var hendes plejefar Henrik Andersen samt Hans Thrane.

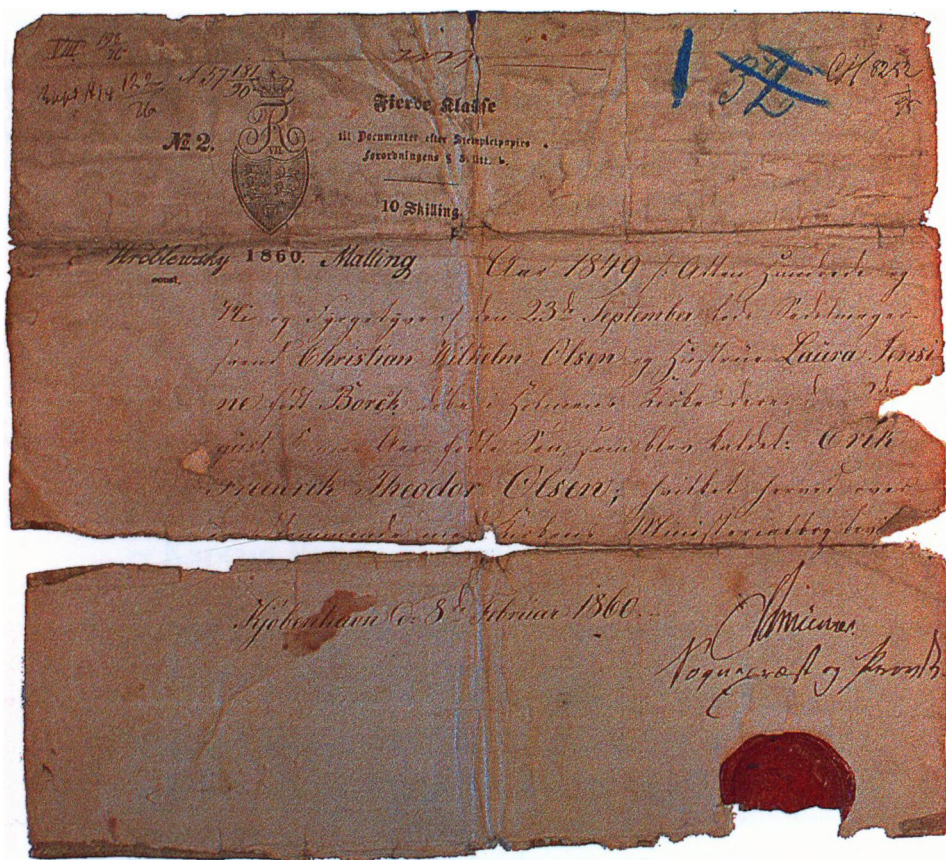
Der er en lidt mærkelig historie med denne Slagtersvend, idet han pludselig begynder at føre navnet Olsen-Andersen. Hvorfor nu det?? Arver Anna Christine plejefaderens forretning? og af den grund navnet?

Nej, hun er ganske vist et plejebarn hos slagtermester Henrik Andersen og hans kone Gjertrud Marie Fasting, som er barnløse; men ved kongelig bevilling af 22. september 1854 fik ægteparet tilladelse til at adoptere Forslagter Frederik Peter Olsen og ikke Anna Christine som det ellers ville være nærliggende at tro.

Gjertrud Marie Fasting døde den 29 juli 1854, 66 år gammel og samme år i september søger enkemanden om bevilling til at adoptere Frederik Peter, som iøvrigt var udlært, som slagter hos ham i 1838.

Ved Henrik Andersens død den 24. maj 1855 findes et skifte i Hvidebøgerne på Landsarkivet og her står:

Erik Frederik Theodor Olsen's dåbsattest

Det var denne dåbsattest, der gav anledningen til, efterforskning af Peder Borch's forfædre og efterkommere.

Den 26. Maj 1855. I det jeg hermed tilmelder, at Slagtermester Henrik Andersen den 24. Maj er afgaaet ved Døden, undlader jeg ikke at tilkjendegive, at han var Enkemand og ikke efterlader Livsarvinger, samt at han, ved hans Hustru den 29. Juli f.A. indtrufne Dødsfald, ifølge, at imellem bemeldte Ægtefæller oprettet og ved Dødsanmeldelsen foreviste Testamente af 17. Januar 1826, blev eier af alt fælles bo.

Da Slagtermester H. Andersen ifølge forelagte allernaadigste Bevilling af 22. September f.A. har ved Adoption antaget mig i Søns Sted, antager jeg, under Forpligtigelse at saledes at berigtige den befalede Arveafgift.

Boet under det værende Skiftekommissionens Mellemkomst.

Kjøbenhavn den 26. Maj 1855.

F. Olsen-Andersen, Slagtermester Vesterbro nr. 49.

I Anna Christine og Frederik Olsens ægteskab blev der født 6 børn:

1. Marie Henriette Nielsine Olsen-Andersen (RIN 1494) *1846
~ Kaptain Rohde (RIN 1495)
2. Marie Theodora Olsen-Andersen (RIN 2638) *1849
~ Kaptain Heller (RIN 2835)
3. Rosalia Hulda Lodovica Olsen-Andersen (RIN 1496) *1851
~ Toldassistent Ejner Rohde (RIN 2784)*1845 †1905
4. Eugenia Alfride Olsen-Andersen (RIN 1497)*1855
~ 1890 Kaptain Erich Anton Jørgen Erichsen (RIN 2783)
5. Agnes Laugette Auzelia Olsen-Andersen (RIN 1498) *1858
6. Frederik Olsen-Andersen (RIN 1499) *1861 †1906

Den 14. oktober 1864 døde Slagtermester Frederik Peter Olsen-Andersen pludselig efter et fald og blev begravet den 21. oktober.

Anna Christines anmeldelse til skifteretten er ret så kontant, hun virker meget bestemt, det lyder således:

Idet jeg herved anmelder, at min Mand Slagtermester Frederik Peter Olsen-Andersen er afgaaet ved Døden og af vort Ægteskab har efterladt 6 umyndige Børn, tilføjer jeg, at jeg agter at hensidde i uskiftet Bo i henhold til Bevilling af 18. d.M. samt angiver paa Tro og Love, at Boets Beholdne Formue, som anstaar til ikke at overstige 35000.

Kjøbenhavn den 18. Oktober 1864.

Anna Christine Olsen-Andersen, født Borch.

Det har indtil i dag ikke været muligt, at finde hende indskrevet i kirkebogen som død, men da hun i 1879 arver sin søster Else Marie, er hun stadig enke.

5. barn Hans Peter Martinus Borch,

kom på opfostringshuset og blev udlært som snedker.

Hans Peter gifter sig 1. gang 20. december 1848 i Hellig Geist Kirke med pigen Ane Sophie Jørgensen. Hans Peter boede da i Larsbjørnsgade 177 og Ane i Kronprinsensgade 40

Den 9. april 1855 nedkom Ane med et dødfødt pigebarn og samtidig døde også moderen, på det tidspunkt boede de i Allegade 15 på Frederikberg. Den lille pige blev lagt i samme kiste som moderen og de blev begravet den 15. april på Frederiksberg kirkegaard.

Samme år, den 16. december, giftede Hans Peter sig med den ugifte Caroline Wilhelmsen (RIN 1500). Han bor nu på "Landlyst" i Falkoneer Allen 29, hos gartner Jöns Nielsen.

Den 15. december 1857 føder Caroline en datter på den kgl. Fødselsstiftelse og her blev den nyfødte også døbt og kaldet Caroline Sophie (RIN 2836). Barnet er indført med en note i Frederiksberg kirkebog som lyder:

Indført i Frederiksberg Sogn Ministerialbog i henhold til Skrivelse fra Bestyrelsen for Københavns Fattigvæsen i Overensstemmelse med Forordningen af 24. Januar 1844 § 5.

Meget kunne tyde på at familien har været temmelig fattig.

Den 22. september 1864 blev datteren Emilie Marie Henriette Mildra (RIN 2847) født, men hun døde allerede et halvt år efter af krampe og blev begravet 24 februar 1865.

Hans Peter døde af "brystsygge" den 18. juli 1873 og blev begravet på Assistens Kirkegård, 49 år gammel.

I 1879, da Hans Peters søster Else Marie døde, er hans datter Caroline Sophie eneste arving til afdøde Hans Peters andel.

6. barn Rosalie Sophie Emilie Borch

blev opdraget hos Borchsenius, muligvis den samme, som var forlover ved hendes ægteskab. Hun blev viet den 17. oktober 1851 i Trinitatis kirke til den 26 årige kopist ved fattigvæsenet, Just Johan Emil Larsen (RIN 1492), Store Kongensgade 62, og forlover ved deres bryllup var hendes plejefar urtekræmmer Borchsenius i Løngangsstræde 169 og pastor Budde-Lund fra Københavns Opforstringshus.

Den 2. april 1853 blev datteren Emile (RIN 1493) født på deres bopæl "Blaagaardsvei", men da sønnen Anglo Henry Christian (RIN 2570), ser dagens lys den 18. august 1855 er familien flyttet til Vesterbro 47. Denne søn dør den 9. februar 1877. Han dør af brystsygge kun 21 år gammel i Store Kirkestræde 3. Pudsigt at tænke sig, at på samme adresse boede hans forfædre ca. 200 år tidligere, omend huset fra den gang var brændt ved den store brand i København 5. juni 1795.

Året efter den 25. december 1878 døde Bogholder Just Johan Emil Larsen 53 år gammel, i Nybrogade 22, og han blev begravet på Holmens Kirkegård tirsdag den 31. december klokken 12 1/2.

Just havde tegnet en livsforsikring på 2800 kroner, men en dag han manglede penge tog han et lån på 600 kroner, så da han døde og boet skulle gøres op måtte beløbet modregnes plus nogle andre udgifter, så Rosalie, der ønskede at hensidde i uskiftet bo, måtte udfrie gælden.

Rosalie Sophie Emilie Borch levede som enke i 10 år. Men den 24. november 1888 dør hun Vingaardstræde 10, 63 Aar

gammel og begravet på Holmens Kirkegaard den 30. November, hun døde af dårligt hjerte.

Ved skiftet var der nu intet tilbage, tværtimod havde Emilie, sådan som hun iøvrigt bekendtgjorde i Skifteretten, måttet forsørge sin gamle mor, der i sine sidste leveår havde været syg og sengeliggende. Skifteretten slutter med ordene: "intet at arve."

7. barn Elisabeth Josephine Amalie Borch

Blev opdraget hos den ugifte Jelstrup og med denne kvinde udvikledes der et livslangt tilhørforhold, idet Elisabeth som voksen tog sig af den gamle jomfru Jelstrup.

Elisabeth blev gift 22. november 1827 med garversvend, ungkarl Adolph Villiam Hein (RIN 1449), han var 23 år og boede i Magstræde 37, og hun i Adelgade 206. Forloverne var forhenværende hosekræmmer Møller, Holte og skomagermester Andersen i Sølvgade; men ingen fra deres egne familier.

Kort efter ca. 1850-51 flyttede familien Hein fra København til Rumperup i Bregninge sogn, hvor Adolph startede et gaveri. Her i Rumperup sogn døbtes 6 af deres 7 børn, nemlig:

1. Christian Niels Daniel Hein (RIN 1506) *1851 †1868
2. Anna Cathrine Elisabeth Hein (RIN 1503) *1853
~1874 Reinholdt Alexis Køhl (RIN 2822)
3. Holger Rudolph Villiam Hein (RIN 1502) *1855
4. Theodora Hein (RIN 2821) *1857 †1857
5. Emma Martine Emilie Hein (RIN 1504) *1859
~1883 Johan Albrecht Christian Nielsen (RIN 2789)
6. Emilie Marie Eugenie Hein (RIN 1505) *1862
~Købmand Peder Abrahamsen (RIN 2823)
7. Christian Hein (RIN 2820) *1865 †1870

Det sidste barn Christian blev født i Nyhuse ved Hillerød, idet familien Hein flyttede fra Bregninge sogn til Hillerød den 20. april 1863 for at overtage Adolphs faders garveri. Den gamle Jacob Hein rejste 6 måneder senere til København.

Adolph Hein blev ikke så gammel, han døde den 25. oktober 1878 kun 51 år gammel og blev begravet på Hillerød kirkegård.

8. barn Carl Wilhelm Valdemar Theodor Borch

Han blev, som fortalt, opdraget på det kgl. opforstringshus; men nogen egentlig uddannelse fik han ikke.

I lægdsrullen for året 1847 står han opført som værende 64 1/4 tomme høj, det er i nutidig mål 1,68 meter. Han mødte på ekserserskolen den 12. november 1850 udskrevet til soldat.

Den 17. september 1859 blev han overflyttet, som soldat ved forstærkningen og havde således udtjent sin værnepligt.

I mellemtiden var han blevet gift med den 21 årige jomfru Petrine Kirstine Cecilia Jensen Nygaard (RIN 1507), de blev viet den 7. april 1850 i Frederiksberg kirke, og Carl Borch kalder sig ved denne lejlighed "Porcelainsfabrikant", om præsten har skrevet forkert, eller Carl selv har overdrevet, ved jeg ikke, men faktisk er han former på fabrikken. I øvrigt kalder han sig ved skiftende titler, snart for tømrer, så fabriksarbejder eller former.

Den ene af forloverne ved vielsen, er hans broder, snedkersvend Hans Peter Martinus Borch. I ægteskabet blev der født 5 børn:

1. Valdemar Carl Marinus Christian Borch (RIN 1508) *1851
2. Ejner Peter Emanuel Borch (RIN 1509) *1854
3. Marie Jensine Amalie Borch (RIN 1510) *1858
~1884 Garver Julius Kristian Niels Kristensen (RIN 2834)
4. Rosalie Christine Emilie Borch (RIN 1511) *1864
~1897 Bogholder Carl August Petersen
5. Just Adolph Johannes Borch (RIN 2459) *1870

Carl blev ikke gammel, han døde i Larsbjørnsstræde 13, i en alder af 48 år den 24. april 1877, af lungesvindsot, og blev begravet på Assistens kirkegårds fællesgrav.

Ved skiftet, der blev fortaget den 28. april *“indeholdt boet ikke mere end det blev overladt enken til erstatning for begravelsen, som havde kostet mere.”*

Dette var hermed skildringen af Peder Borch's otte børn. I det omfang, det har været muligt at skaffe oplysninger om deres efterkommere, vil jeg prøve at uddybe det nærmere i det næste afsnit, det er her Claus Hein og jeg selv kommer ind i historien. Derfor vil jeg dele det op i 2 afsnit: i al beskedenhed min egen familie først og derefter Heins.

Laura Jensine Borch

Min stamfader er sadelmagersvend Christian Wilhelm Olsen og Laura Jensine Borch's søn Erik Frederik Theodor der, som fortalt kom i lære som slagter, og senere blev slagtersvend i slagterboderne ved Nicolaj kirke, også kaldet "Maven", her havde Erik ry for at være en meget stærk mand.

Det fortælles, at der lå en temmelig stor sten ved boderne, som slagtersvendene kappedes om at løfte op fra jorden. Erik blev en dag også opfordret til at prøve. Han bad de andre svende om at flytte sig lidt, hvorefter han bøjede sig ned over stenen, løftede den op over sit hoved og kastede den et stykke væk. Om det er sandt? Ja, det er i dag svært at afgøre; men en morsom historie er det da. Når man på billedet her i bogen, ser på hans kraftige arme, kunne der måske godt være noget om snakken.

I lægdsrullen er opført, at han gjorde tjeneste ved artilleriets 1. batteri's håndværkere, som slagter, hans højde opgives at være 64,5 tommer, det svarer til ca. 1,69 m.

Senere i rullen står, at han den 17. juni 1875 blev kasseret *“for mangel af yderste Led af højre Pegefinger”*

Slagtersvend Erik Frederik Theodor Olsen med sin store økse og hunden Bister.

Når man ser Olsens kraftige arme, kan man godt forstå legenden om ham, som "stærk mand."

Jeg studsede lidt, da jeg læste det, for man må jo være venstrehåndet for at pådrage sig sådan et uheld, men ved nærmere eftertanke husker jeg, at hans søn, min bedstefar, brugte begge hænder lige godt, så det må være noget med de arvelige gener.

Da Erik Olsen er 23 år, bliver han udlagt som barnefader til en datter. I kirkebogen for St. Johannes sogn er følgende noteret:

Vilhelmine Frederikke Olsen født den 12. April 1873, hjemme døbt den 15 Maj i Meinungsgade 3, Datter af ugift Anna Boline Møller 24 Aar, udlagt Barnefader Slagtersvend Erik Olsen Gl. Kongevej 48 B. Barnet i Pleje i Meinungsgade 3, 3. Sal hos Madam Holm.. Faderen var tilstede ved Hjemmedaaben. Barnet er født paa Gl. Kongevej hvor Moderen opholdt sig 9 Maanedersdagen for Fødslen.

Der går et helt år før den gode Erik får taget sig sammen til, at gifte sig med sit barns moder; men på det tidspunkt er Ane Boline (RIN 32) allerede 8 måneder henne med det næste barn. Det er fristende endnu engang at citere kirkebogen:

Ungkarl Erik Frederik Theodor Olsen 24 Aar Slagtersvend af Værnedamsvej 9 og Jomfru Ane Boline Møller 25 Aar af Værnedamsvej 9, viet den 6. April 1874 i Frederiksberg Kirke. Forlovere: Slagtermester Carl Klein af Dannebrogsgade 26 og Høker Anders Pedersen af Vesterbrogade 142.

Jomfru? det må være historiens anden jomfrufødsel!

Den 1. maj 1874 nedkom Boline med en søn, som de døbte Christian Wilhelm (RIN 2870), han levede dog ikke ret længe. Dagen efter sin 2 års fødselsdag døde han og blev begravet på Frederiksberg Kirkegaard den 7. maj.

Nu, da Erik og Boline er blevet lovformelig gift, går der hele fire år, før det næste barns fødsel, og det er min bedstefar, som ser dagens lys.

Erik Theodor Arnold Olsen født 26. Marts 1878 i Dannebrog Tværgade 10, døbt 21. Juli i Frederiksberg Kirke. Faddere: En Moster, Camilla Hansine Møller, St. Købmagergade.

Flere børn får de ikke, men når man ser på billedet af fru Boline, er hun meget bleg, tynd og skrøbelig at se på, og hun dør da også 3 år efter sit sidste barns fødsel af lungetuberkulose. Kirkebogen skriver:

Død 21. Marts 1881, Ane Boline Olsen født Møller 31 Aar begravet 27. Marts, Slagter Olsens Hustru Dannebrog Tværgade 10. Dødsårsag: Phthisis Tuberculosis pulmenum. Skifte 22. Marts 1881.

I skifterettens forseglingsprotokol står:
Sag nr. 869, Dannebrog Tværgade 10.

Efter Slagter Erik Olsens Hustru, Anna Boline født Møller, som den 21. Marts 1881 er død. Tilstede var i Enkemandens fravær, Murersvend Pipers Hustru Ellen, som paaviste hvad Boet indeholdt:

En Chaiselonque, 2 Borde, 1 Uhr, 4 Stole, 2 Klædeskabe, 12 Skilderier, nogle Gangklæder, samt 60 Kr. som udlagdes Enkemanden til Erstatning for Begravelsen og tilsvares af samme Beløb.

Slut.

En kold og trist affære, enkemanden var ikke engang til stede ved skiftet, men naboens kone Ellen trådte hjælpende til og måtte påvise boet.

Efter 9 år som enkemand gifter Erik Olsen sig igen:

Enkemand Erik Frederik Olsen og Jomfru Augusta Emilie Petersen viet den 21. Marts 1890 i Mathæus Kirke. Forlovere: Værtshusholder Rasmus Andersen Lille Kirkestræde 1 og Værtsholder Søren P. Larsen, Ny Østergade 5.

Hvad der kan undre er, at Erik lever i 9 år alene med to små børn, men måske har Augusta og Erik Frederik boet sammen før vielsen?

Erik Frederik Olsen, døde den 28. maj 1904 af cancer i maven, han blev begravet den 3. Juni på Vestre Kirkegård, 55 år gammel.

Enken, Augusta Olsen, levede mange år efter Eriks død, og jeg husker hende tydeligt, som en meget gammel hvidhåret dame. Hun boede en tid hos min mormor; men da jeg kom til verden, og som små børn nu engang gør, kravlede rundt på gulvet, måtte den gamle dame flytte! Hun havde nemlig en slem vane med at spytte på gulvet, og det var et nummer for galt for et lille barn, syntes min mormor.

Den 8. juli 1931 døde Augusta på Balders Hospital, 83 år gammel, hun døde af et hjerteslag og blev begravet på Bispebjerg Kirkegård.

Jeg ved, at datteren Vilhelmine ikke brød sig meget om sin stedmor. Og Vilhelmine giftede sig da også, da hun kun var 17 år gammel. Hun blev viet til Tømrersvend Lauritz Kristian Pedersen. den 14. oktober 1900 . Dette ægteskab var barnløst.

Erik's søn, Erik Theodor Arnold, der blev sat i lære som slagter, kom aldrig til at virke ved faget. Han trådte ind i hæren den 10. april 1897 og her tjente han til 31. marts 1938, da han blev pensioneret, som overofficiant efter 40 års tjeneste.

Bedstefar var en meget farverig person, han tilhørte den generation af underofficerer, der var nogle barske drenge, for ikke at sige "børster". De ordnede selv eventuelle uoverensstemmelser med mandskabet - uden først at indberette det på "højere" sted. Det ville aldrig kunne gå i dag.

Men ak..... han havde en svaghed—damer!!! Under en indkvartering på en gård kom han lidt for tæt på gårdejerens kone, med det resultat, at manden blev så rasende, at han smed bedstefar ud i gårdens mødding, det var jo ikke særlig smart.

I hans ægteskab med min bedstemor blev der født 3 børn: Fanny (RIN 23)1905 (min mor) Erik (RIN 26)1907 og Sonja (RIN 27) 1912. De var gift i 11 år, men så holdt det heller ikke længere, igen var der problemer med andre damer. De blev separeret i 1915 og ægteskabet endelig ophævet i 1919.

Bedstefar tog navneændring i 1922 til navnet Rasbøl, og samme år giftede han sig med Albertine Andersen, men allerede i 1926 døde hun.

Hans 3. og sidste ægteskab indgik han i 1927 med Rigmor Schou, dette ægteskab var også barnløst.

Bedstefar døde den 17. juni 1953 og blev begravet den 22. på Garnisons kirkegård. Hans kiste var dækket af Dannebrog og ovenpå var hans sabel anbragt.
Solosanger Frans Andersson sang i kapellet, jeg husker det. som en meget bevæget dag.

Vi er nu kommet så langt op i tiden, at det må være rimeligt, at stoppe med denne beretning og gå lidt tilbage til den gren, der er familien Heins.

Familien Hein-Nielsen.

Som omtalt blev Emma Hein gift med Garver Johan Albrecht Christian Nielsen den 12. maj 1883 i Frederiksborg Slotskirke, de var boende i Hillerød, hvor de opholdt sig livet igennem.

I ægteskabet blev der født 6 børn.

1. Christian Nielsen (RIN 2798) *1884 †ca. 1958
~ 1917 Gunna Kielberg (RIN 2812)
2. Eugen Nielsen (RIN 2790) *1885 †1961
~ 1917 Ingeborg Amalie Marie Walter (RIN 2791)
*1893 †1961
3. Elna Sophie Elisabeth Nielsen (RIN 2801) *1887 †1963, ugift
4. Ingeborg Nielsen (RIN 2800) *1888 †1965, ugift
5. Aage Nielsen (RIN 2802) *1892 †1954, ugift
6. Ebbe Nielsen (RIN 2803) *1898 †1983, ugift

Alle børnene fik navneskifte til Hein-Nielsen den 26. marts 1936 således, at hele familien fremover kom til at bære dette navn.

Christian Hein-Nielsen blev oprindelig uddannet som murer; men tog senere studentereksamen, læste videre og blev cand. mag. Han underviste på Schneekloth gymnasiet som lektor.

Pigerne Elna Sophie Elisabeth og Ingeborg kom på seminariet og fik en uddannelse som lærere. De drev i mange år Næstved Privatskole, som kun var en grundskole, undervisningen var så god, at mange af eleverne fortsatte på Herlufsholm Kostskole. Efter at de to søstre var blevet pensioneret, flyttede de til en stiftelse i byen.

Åge Hein fik også en studentereksamen, men tog ikke nogen uddannelse, derimod rejste han til Argentina hvor han beskæftigede sig med flere ting, bl. a. investeringer i ejendomme og vædipapirer, som hans efterlevende søskende nød en vis glæde af. På et tidspunkt beskæftigede han sig også med import af the.

Det er iøvrigt denne Åge, der har efterladt sig hovedparten af de familieoptegnelser, der er samlet fra 1909 og frem til 1943. Disse optegnelser, har været mig til stor hjælp i min beskrivelse af familien Hein.

Ebbe var en efternøler, det fortælles, at han var temmelig forkælet, hvad der jo ofte sker med den yngste i en familie. Han opholdt sig og arbejdede flere år i Paris. Hjemkommen herfra tilbragte han de sidste år af sit arbejdsliv som ekspedient i en forretning, der handlede med stoffer, gardiner og lignende. Forretningen, som er et kønt lille hus, er stadig beliggende på hjørnet af Bredgade og Nyhavn.

De to brødre, Aage og Ebbe holdt sammen på deres ældre dage. De boede også sammen i en ejendom i Vognmandsmarken. Når man ser på de fire søskende, hvoraf ingen af dem blev gift, har der været et helt utrolig godt sammenhold mellem dem, livet igennem.

Eugen Hein-Nielsen var nok den af børnene, der var mest krudt i, allerede som 15 årig, stak han til søs. Første gang: helt eksakt den 18. april 1899. Da han kom hjem igen, blev han i 1900 elev på Georg Stage. Her fortælles, at han på denne tur kravlede

op i en af masterne, og lå på maven på toppen af denne, som led i et væddemål med de andre elever. Dette indbragte ham en "skideballe" fra ledelsen; men sikkert ære og respekt fra de andre drenge.

Efter elevtiden sejlede Eugen, som matros på sejlskibe af forskellig nationalitet, over hele kloden.

Men Eugen ville videre. Han kom på styrmandskole og blev styrmand i D.F.D.S. og det var også, som styrmand, han den 29. oktober 1916 giftede sig med Ingeborg Amalie Marie Walter i Frederiksborg Slotskirke.

Under 2. verdenskrig sejlede Eugen for D.F.D.S. i dansk tjeneste; men hans skib undgik ikke at blive bombet af engelske flyvere i nærheden af Kielerkanalen og alle måtte en tur i vandet, heldigvis blev alle reddet.

Senere sejlede Eugen på ruten til Norge, men trods det farefulde job, overlevede han krigen og var kaptajn på det første skib til England, da krigen var slut. Et avisudklip i Berlingske Tidende fra fredag den 13. juli 1945 er kaptajn Hein afbilledet ved ankomsten til Københavns havn, med danske søfolk fra England ombord på S/S Bergenhus.

Eugen og Ingeborg fik kun to børn, det første barn var sønnen Gunner Eugen (RIN 2792), han blev født den 5. december 1917. Fem år senere blev datteren Gerda Walther (RIN 2799) født 20. februar 1922.

Det var Gunner, der senere blev skræddermester, og det var ham, der for at bevare Peder Borch's private papirer, afleverede dem til "Kirkehistorisk Samling". Det skulle han aldrig have gjort! Det er de før omtalte papirer, der til stor fortrydelse er forsvundet ud i den blå luft!

Efterskrift

Det var så det!! På et eller andet tidspunkt må man slutte, og det skal altså være nu.

I 10 år har jeg samlet materiale om slægten, og kan stadig finde nyt, for slægtsforskning bliver man aldrig færdig med. Jeg føler, at nu er tiden inde til at se et færdigt resultat.

Det har været en meget spændende tid, og sidst i året 1998 er jeg kommet i kontakt med flere af slægtens efterkommere, både her i Danmark, men også i udlandet. Disse oplysninger, jeg har fået derfra, ville jeg gerne have haft med og sådan kan man blive ved og blive ved.

Men tiden går! Lad dette skrift blive et udgangspunkt for fremtidige slægtsforskere. Der er i hvert fald noget at bygge videre på.

Til slut, vil jeg sige min kone, hjertelig tak for hendes store tålmod med at læse korrektur gang på gang. Hendes vejledning med det grammatiske har været uvurderlig for mig.

Fejl!! Ja, det kan vel næppe undgås, at jeg har taget fejl et eller flere steder, det må jeg så bede eventuelle læsere bære over med.

Helmuth Rasbøl
Tølløse 1999

Personliste i alfabetisk orden.

Navn	RIN	Side nr.
Aagaard Anna Christine	623	39+43+45+46+47
Anchersdatter Margrethe Cathrine	1487	32
Abrahamsen Peder	2823	60
Anchersen Ancher	285	32
Anchersen Hans Peter	211	32
Anchersen Søren	217	32
Anchersen Ancher Sørensen	1486	31+34
Andersen Henrik		52+56+57
Baltzersen Niels		23+24+25
Bech Rasmus Nielsen	1761	38
Bendixdatter Anna	2046	36
Bendixdatter Karen	1098	26+36+37+38
Bendixdatter Maren	1762	36
Bendixen Niels	1763	36
Blicher Niels	1972	34
Blicher Sten Steensen	1973	34
Bolewin Alhed		11
Borch Anna Christine	490	50+52+56+58
Borch Carl Wilhelm Valdemar Theodor	925	51+54+61+62
Borch Caroline Sophie	2836	58+59
Borch Christian Frederik Tønne	628	47+48
Borch Elisabeth Josephine Amalie	924	51+52+60
Borch Else Christine Marie	497	50+53+54+58+59
Borch Else Marie	129	3+46+48
Borch Hans Peder	625	46+52
Borch Hans Peter Martinus	1245	50+54+58+59+61
Borch Ejner Peter Emanuel	1509	61
Borch Emilie Marie Henriette	2847	59
Borch Ingeborg Kirstine	627	46+48
Borch Jens	624	46+48
Borch Just Adolph Johannes	2459	61
Borch Lauge	626	46
Borch Laura Jensine	34	50+52+54+55+56 62
Borch Marie Jensine Amalie	1510	61
Borch Peder	284	3+21+48+50+51+ 52+53+62

Personliste i alfabetisk orden.

Navn	RIN	Side nr.
Borch Rosalie Christine Emilie	1511	61
Borch Rosalie Sophie Emilie	505	50+51+59
Borch Søren	918	47+48
Borch Søren Andersen	1152	39+41+42
Borch Søren Christian Theodor	503	50+52+53+54+55+
Borch Valdemar Carl Marinus	1508	61
Borch-Larsen Anglo Henry	2570	59
Borchenius		51+59
Brochmann Hans	219	17
Brockdorff Jørgen von		46+48
Brorson Biskop		39+41+42
Bruun Hans Hansen	310	24+33+35
Bruun Karen Hansdatter	2000	30+33+35
Bruun Peder Hansen	1999	26
Christian IV		8+19+44
Christian V		8+17
Curtz Charlotte Amalie	215	17
Curtz Charlotte Amalie Hansdatter	1752	30+31
Curtz Christian (Nold)	82	17+18+19
Curtz Frederik Hansen	1753	30+33+35
Curtz Frederik Juul	213	17
Curtz Hans Poulsen	1969	34
Curtz Jørgen	216	17
Curtz Kirstine Marie	1970	34
Curtz Margrethe Cathrine	1745	17+19+21+23+24+ 28+29+30+31+34+ 38
Curtz Marie Hansdatter	308	29+30+32+38+39
Curtz Otmar Christopher	309	17
Curtz Pouel ell. Kurtz	1963	9+16+17+19
Ellinger Anne Otmarsdatter	1977	7+8+10
Ellinger Catarina Otmarsdatter	1983	7+8+9+16
Ellinger Christine Otmarsdatter	1989	9
Ellinger Helene Otmarsdatter	1950	9+14+15+16
Ellinger Justina Otmarsdatter	1979	7+8+10+11+12
Ellinger Margrethe Otmarsdatter	1975	7+8+12+13+14
Ellinger Marie Otmarsdatter	1964	9+16+18+19
Ellinger Otmar I	1966	4+5+6+7+8+10+14
Ellinger Otmar Otmarsen II	1986	9+13+14+20

Personliste i alfabetisk orden.

Navn	RIN	Side nr.
Ellinger Otmat III		14
Erichsen Erich Anton Jørgen	2783	57
Fogtmann		40
Frederik III		8+12+17+20
Frederik IV		19+23
Fridsche Ingeborg Kirstine	2775	32
Friis Jens		25
Georg Prins af Danmark		13
Goltsmid Jørgen	1991	9+16
Grundahl Christian	2421	40
Grundahl Sophie Charlotte	1156	39+40
Hansdatter Charlotte	1751	30
Hansdatter Charlotte Amalie Curtz	1752	30+31+34
Hansdatter Ellen	1455	36
Hansdatter Gundel Sophia	1755	30
Hansdatter Gunver Sophie	1746	29+32+33
Hansen Christopher Otmar	1754	30
Hansen Christian	1750	30
Hansen Hans † 1696	1867	30
Hansen Hans † 1710	1868	30
Hansen Peder	1748	26+30+33+35+38
Hansen Poul	1747	29
Hansen Poul Curtz	1749	30+33+34
Harlef Katrine Elisabeth		
Lauritzdatter	2006	35
Hein Adolph Villiam	1489	51+60+61
Hein Anna Cathrine Elisabeth	1503	60
Hein Christian	2820	60+61
Hein Christian Niels Daniel	1506	60
Hein Emma Martine Emilie	1504	60+66
Hein Eugenie Emilie Marie	1505	60
Hein Holger Rudolph Villiam	1502	60
Hein Jacob	2781	61
Hein Theodora	2821	60
Hein-Nielsen Aage	2802	3+52+54+66+67
Hein-Nielsen Christian	2798	66+67
Hein-Nielsen Ebbe	2803	66+67
Hein-Nielsen Eugen	2790	66+67+68
Hein-Nielsen Elna Sophie	2801	66+67
Hein-Nielsen Ingeborg	2800	66+67

Personliste i alfabetisk orden.

Navn	RIN	Side nr.
Hein-Nielsen Claus	2794	62
Hein-Nielsen Gunner Eugen Walther	2792	51+68
Hein-Nielsen Gerda Walther	2799	68
Heller	2835	57
Højer Mouritz	1962	34
Ibsen Jens	1990	9+14+15
Jelstrup Ane Ingeborg		52+60
Jensdatter Ane Cathrine Ibsen	2594	15
Jensdatter Helene Ibsen	2593	15
Jensdatter Margrethe Ibsen	2591	15
Jensen Jacob Ibsen	2590	15
Jensen Melchior Ibsen	2592	15
Jensen Otmar Ellinger Ibsen	2588	15
Jeremiasdatter Anna	1993	22
Jeremiassen Hans Wolf	1994	32+33
Jørgensen Ane Sophie	1246	50+58
Kattenberg Nicolai	2595	16
Kielberg Gunnar	2812	66
Kiøge Caroline Wilhelmine		52+54
Kiøge Niels C.		54
Knudsdatter Ode	2577	6
Kristensdatter Karen	2005	46+48
Kristiansen Julius Kristian Niels	2834	61
Kruse Ane Marie Hansdatter	637	49+52
Kruse Hans Brock	1760	53
Kruse Hans Laurentius Martinus	1019	52
Kruse Kirsten	1474	49
Køhl Reinholdt Alexis	2822	60
Larsen Angelo Henry	2570	59
Larsen Just Emil Johan	1492	50+59
Larsen Emilie Marie Christine	1493	59+60
Laugesdatter Karen	922	39+41+42
Laugesdatter Kirstine Maria	923	39+40
Laugesdatter Cacilie	921	39+41
Laugesen Ancher Peder	920	39+40
Laugesen Marcus	2045	36
Laugesen Peder Borch	622	39+42+43+45+47+ 48
Laugesen Peder	1097	36+37+38

Personliste i alfabetisk orden.

Navn	RIN	Side nr.
Laugesen Henrich Splet		37
Lehmayer		26
Lüders Henrik	1982	12
Madzen Peder	1985	10+12
Mathisen Poul Faber	1488	32
Matzdatter Tyre Raffn	2551	12
Meyer Frederik		11
Mikkelsen Johannes Mule	1155	39+40
Møller Ane Boline	32	63+64
Møller Camilla Hansine	488	63
Møller Jens Christian	636	49+52
Møller Kirstine Marie	283	49+50+52
Nielsdatter Anne	1869	30+33
Nielsdatter Kirsten		24+25
Nielsdatter Maren Bøgvad	2050	31
Nielsen Albrecht Christian Johan	2789	60+66
Nielsen Bendix	1454	36
Nielsen Eskild Busch	1756	30+34
Nielsen Lave	1453	37
Nold Christian	1965	18
Nygaard Petrine Christine	1507	51+61
Olsen-Andersen Agnes Laugette Auzelia	1498	57
Olsen-Andersen Alfride Eugenia	1497	57
Olsen-Andersen Frederik Peder	1491	50+56+57+58
Olsen-Andersen Marie Theodora	2638	57
Olsen-Andersen Marie Henriette	1494	57
Olsen-Andersen Rosalia Hulda	1496	57
Olsen-Andersen Frederik	1499	57
Olsen Christian Georg	2838	55
Olsen Christian Wilhelm	33	50+55+62
Olsen Christian Wilhelm	2870	63
Olsen Erik Theodor Arnold	28	63+64+66
Olsen Erik Frederik Theodor	31	55+62+63+64+65
Olsen Frederik Vilhelm	2877	55
Olsen Niels Christian	55	55+56
Olsen Vilhelmine Frederikke	30	63+66
Pedersdatter Anne	1452	38
Pedersdatter Kirsten	1960	33+35+38
Pedersdatter Maren Lisbeth	1901	38

Personliste i alfabetisk orden.

Navn	RIN	Side nr.
Pedersen Hans	1485	17+19+21+22+23+ 24+25+26+27+28+ 29+30+31
Pedersen Lauge	919	29+32+38+39+41
Pedersen Laus True	1478	49
Petersen Augusta Emilie	858	64+65
Petersen Carl August		61
Petersen Lauritz Kristian	1888	64+65
Poulsen Hans Curtz	1969	34
Poulsen Jacob	1981	12
Reenberg Mette Christine	1961	30+33
Rohde Kaptajn	1495	57
Rohde Ejner	2784	57
Rosenvinge Mathias		13
Sebolt Dorthe Margrethe		11+12
Sebolt Hans	1980	8+11
Seiler Melchior	1984	8+9+13+14
Seerup Kirsten Sørensdatter	2616	33
Sidelmann	1151	39+41
Steensen Anna	1971	34
Sophie Amalie Dronning		8+12+13+14
Sørensen Ancher	218	22+31
Sørensen Christen Borch		21
Teting Anneke	2553	6
Teting Ellen	2539	5+6
Teting Knudt	2538	4+5+6
Teting Margrethe	1967	4+5+6+7+15
Teting Nicolaus	2540	6+7
Teting Titus	2541	6
Thygesen Laugette	36	55
Using Jens Lauritz		42+43
Walther Ingeborg Amalie Marie	2791	66+68
Varberg Frederik Davidsen	1978	8+10+11
Varberg Corfitz		11
Wilhelm Fredrich Kurfyrst		14+20
Wilhelmsen Caroline	1500	50+58
Wind Mathias		42+43+45
Wind Holger		12+17
Wolff Hans Jeremiasen	1994	32+33
Volf Jeremias	1870	29+32

Personliste i alfabetisk orden.

Navn	RIN	Side nr.
Walscappel Teuntje van	1987	14
Wulff Anna Margrethe	2572	6+13
Wulff Johan	2552	6
Wulff Johannes	1976	5+8+12+13
Wulff Knud Johansen	2550	12
Wulff Sophie Amalie	2051	6+13

Personliste i nummerorden

RIN	Navn	Side
28	Erik Arnold Theodor Olsen	63+64+66
30	Vilhelmine Frederikke Olsen	63+66
31	Erik Frederik Theodor Olsen	55+62+63+64+65
32	Ane Boline Møller	63+64
33	Christian Wilhelm Olsen	50+55+62
34	Laura Jensine Borch	50+52+54+55+56+62
36	Laugette Thygesen	55
55	Niels Christian Olsen	55+56
82	Christian Curtz (Nold)	17+18+19
129	Else Marie Borch	3+46+48
211	Hans Peter Anchersen	32
213	Frederik Juul Curtz	17
215	Charlotte Amalie Curtz	17
216	Jørgen Curtz	17
217	Søren Anchersen	32
219	Hans Brochmann	17
218	Ancher Sørensen	22+31
283	Kirstine Marie Møller	49+50+52
284	Peder Borch	3+21+48+50+51+52+ 53+62
285	Ancher Anchersen	32
308	Marie Hansdatter Curtz	29+30+32+38+39
309	Otmar Christopher Curtz	17
310	Hans Hansen Bruun	24+33+35
488	Camilla Hansine Møller	63
490	Anna Christine Borch	50+52+56+58
497	Else Christine Marie Borch	50+53+54+58+59
503	Søren Christian Theodor Borch	50+52+53+54+55
505	Rosalie Sophie Emilie Borch	50+51+59
622	Peder Laugesen Borch	39+42+43+45+47+48
623	Anna Christine Aagaard	39+43+45+46+47
624	Jens Borch	46+48
625	Hans Peder Borch	46+52
626	Lauge Borch	46
627	Ingeborg Kirstine Borch	46+48
628	Christian Frederik Tønne Borch	47+48
636	Jens Christian Møller	49+52
637	Ane Marie Hansdatter Kruse	49+52
858	Augusta Emilie Petersen	64+65

Personliste i nummerorden

RIN	Navn	Side
918	Søren Borch	47+48
919	Lauge Pedersen	29+32+38+39+41
920	Ancher Peder Laugesen	39+40
921	Cecilie Laugesdatter	39+41
922	Karen Laugesdatter	39+41+42
923	Kirstine Maria Laugesdatter	39+40
924	Elisabeth Josephine Amalie Borch	51+52+60
925	Carl Wilhelm Valdemar Theodor Borch	51+54+61+62
1019	Hans Laurintius Martinus Kruse	52
1097	Peder Laugesen	36+37+38
1098	Karen Bendixdatter	26+36+37+38
1151	Hans Sidelmann	39+41
1152	Søren Andersen Borch	39+41+42
1155	Johannes Mule Mikkelsen	39+40
1156	Sophie Charlotte Grundahl	39+40
1245	Hans Peter Martinus Borch	50+54+58+59+61
1246	Ane Sophie Jørgensen	50+58
1452	Anne Pedersdatter	38
1453	Lave Nielsen	37
1454	Bendix Nielsen	36
1455	Ellen Hansdatter	36
1474	Kirsten Kruse	49
1478	Laus True Pedersen	49
1485	Hans Pedersen	17+19+21+22+23+24+ 25+26+27+28+29+30+ 31
1486	Ancher Sørensen Anchersen	31+34
1487	Margrethe Cathrine Anchersdatter	32
1488	Poul Faber Mathisen	32
1489	Adolph Villiam Hein	51+60+61
1491	Frederik Peder Olsen -Andersen	50+56+57+58
1492	Just Emil Johan Larsen	50+59
1493	Emilie Marie Christine Larsen	59+60
1494	Marie Henriette Olsen-Andersen	57
1495	Rohde Kaptajn	57
1496	Rosalie Hulda Olsen-Andersen	57

Personliste i nummerorden		
RIN	Navn	Side
1497	Eugenia Alfride Olsen-Andersen	57
1498	Agnes Laugette Auzalie Olsen-Andersen	57
1499	Frederik Olsen-Andersen	57
1500	Caroline Wilhelmsen	50+58
1502	Holger Rudolph Villiam Hein	60
1503	Anna Cathrine Elisabeth Hein	60
1504	Emma Martine Emilie Hein	60+66
1505	Eugenie Emilie Marie Hein	60
1506	Christian Niels Daniel Hein	60
1507	Petrine Christine Nygaard	51+61
1508	Valdemar Carl Marinus Borch	61
1509	Ejner Peter Emanuel Borch	61
1510	Marie Jensine Amalie Borch	61
1511	Rosalie christine Emilie Borch	61
1745	Margrethe Cathrine Curtz	17+19+21+23+24+28+ 29+30+31+34+38
1746	Gunver Sophie Hansdatter	29+32+33
1747	Poul Hansen	29
1748	Peder Hansen	26+30+33+35+38
1749	Poul Hansen Curtz	30+33+34
1750	Christian Hansen	30
1751	Charlotte Hansdatter	30+31+34
1752	Charlotte Amalie Hansdatter Curtz	30+31+34
1753	Frederic Hansen Curtz	30+33+35
1754	Christopher Otmar Hansen	30
1755	Gundel Sophia Hansdatter	30
1756	Eskild Busch Nielsen	30+34
1760	Hans Brock Kruse	53
1761	Rasmus Nielsen Bech	38
1762	Maren Bendixdatter	36
1763	Niels Bendixen	36
1867	Hans Hansen †1696	30
1868	Hans Hansen †1710	30
1869	Anne Nielsdatter	30+33
1870	Jeremias Volf	29+32
1888	Lauritz Kristian Petersen	64 65
1901	Maren Lisbeth Pedersdatter	38
1950	Helene Otmarsdatter Ellinger	9+14+15+16

Personliste i nummerorden

RIN	Navn	Side
1960	Kirsten Pedersdatter	33+35+38
1961	Mette Christine Reenberg	30+33
1962	Mouritz Høyer	34
1963	Pouel Curtz ell. Kurtz	9+16+17+19
1964	Marie Otmarsdatter Ellinger	9+16+18+19
1965	Christian Nold	18
1966	Otmar Ellinger I	4+5+6+7+8+10+14
1967	Margrethe Teting	4+5+6+7+15
1969	Hans Poulsen Curtz	34
1970	Kirstine Marie Curtz	34
1971	Anna Steensen	34
1972	Niels Blicher	34
1973	Steen Steensen Blicher	34
1975	Margrethe Otmarsdatter Ellinger	7+8+12+13+14
1976	Johannes Wulff	5+8+12+13
1977	Anne Otmarsdatter Ellinger	7+8+10
1978	Frederik Davidsen Varberg	8+10+11
1979	Justina Otmarsdatter Ellinger	7+8+10+11+12
1980	Hans Sebolt	8+11
1981	Jacob Poulsen	12
1982	Henrik Lüders	12
1983	Catarina Otmardatter Ellinger	7+8+9+16
1984	Melchior Seiler	8+9+13+14
1985	Peder Madzen	10+12
1986	Otmar Otmarsen Ellinger II	9+13+14+20
1987	Teuntje van Walscappel	14
1989	Christine Otmarsdatter Ellinger	9
1990	Jens Ibsen	9+14+15
1991	Jørgen Goltsmid	9+16
1993	Anna Jeremiasdatter	22
1994	Hans Volf Jeremiassen	32+33
1999	Peder Hansen Bruun	26
2000	Karen Bruun Hansdatter	30+33+35
2005	Karen Kristensdatter	46+48
2006	Katrine Elisabeth Harlef Lauritzdatter	35
2045	Marcus Laugesen	36
2046	Anna Bendixdatter	36
2050	Maren Bøgvad Nielsdatter	31
2051	Sophie Amalie Wulff	6+13

Personliste i nummerorden

RIN	Navn	Side
2421	Christian Grundahl	40
2459	Just Adolph Johannes	61
2538	Knudt Teting	4+5+6
2539	Ellen Teting	5+6
2540	Nicolaus Teting	6+7
2541	Titus Teting	6
2550	Knud Johansen Wulff	12
2551	Tyre Raffin Matzdatter	12
2552	Johan Wulff	6
2553	Anneke Teting	6
2570	Angelo Henry Borch-Larsen	59
2572	Anna Margrethe Wulff	6+13
2576	Tyre Ovesdatter	
2577	Ode Knudsdatter	6
2588	Otmar Jensen Ellinger	15
2590	Jacob Ibsen Jensen	15
2591	Margrethe Ibsen Jensdatter	15
2592	Melchior Jensen	15
2593	Helene Jensdatter	15
2594	Ane Cathrine Jensdatter	15
2595	Nicolai Kattenberg	16
2616	Kirsten Sørensdatter Seerup	33
2638	Marie Theodora Olsen-Andersen	57
2775	Ingeborg Kirstine Fridsche	32
2781	Jacob Hein	61
2783	Erichsen Erich Anton Jørgen	57
2784	Ejner Rohde	57
2789	Albrecht Christian Johan Nielsen	60+66
2790	Eugen Hein-Nielsen	66+67+68
2791	Ingeborg Amalie Marie Hein-Nielsen	66+68
2792	Gunner Eugen Walther Hein-Nielsen	51+68
2794	Claus Hein-Nielsen	62
2798	Christian Hein-Nielsen	66+67
2799	Gerda Walther Hein-Nielsen	68
2800	Ingeborg Hein-Nielsen	66+67
2801	Elna Sophie Elisabeth	66+67
2802	Aage Hein-Nielsen	3+52+54+66+67

Personliste i nummerorden

RIN	Navn	Side
2803	Ebbe Hein-Nielsen	66+67
2812	Gunna Kielberg	66
2820	Christian Hein	60+61
2821	Theodora Hein	60
2822	Reinholdt Alexis Køhl	60
2823	Peder Abrahamsen	60
2834	Kristensen Julius Kristian Niels	61
2835	Heller	57
2836	Caroline Sophie Borch	58+59
2838	Christian Georg Olsen	55
2847	Emilie Marie Henriette Borch	59
2870	Christian Vilhelm Olsen	63
2877	Frederik Vilhelm Olsen	55

Anvendte kilder

Allgemeine Deutsche Biographie
Norsk Slegtshistorisk Tidsskrift
Slegten Elligers af Felix H. Tschudi
Anetavler for berømte danskere af Carl Langholz
Taufregister 1. Husum Kirkebog Slesvig Kreiss Archive Husum
Bürgerrecht, Bürgerrollen 04.02-1285 Kreiss Archive Husum
Die Matrikel der Universität Leipzig
Københavns Byting, Ekstraktionsprotokol
Københavns Panteprotokol
Københavns Byting Skøde og Panteprotokol
Sct. Nicolaj Kirkes Begravelser, Landsarkiver for Sjælland
Personal Historisk Tidsskrift
Frederiksberg Bibliotek
Dansk Biografisk Leksikon
Ordbog for frisisk sprog
Samlingerne på Rosenborg
Danske Guldsmede og deres arbejde gennem 500 år af Åge Sølvér
Danmarkshistorie, Politikens forlag
Kolding Byrådsbog af Frovin Jørgensen
Kolding Årbog
Rigsarkivet
Det kgl. Bibliotek
Wibergs præstehistorie
Dansk præste-og sognehistorie af Poul Nedergaard
Greis gamle Kirke af Marius Hansen
Den norske præst J.N. Wilse
Skræddermester G. Hein-Nielsen's manuskript
L.J. Kock
Københavns ejendomme af H.V. Ramsing
Landsarkiverne for Viborg, Odense og Sjælland

7